

L'ensenhament deu bilingüisme per l'imatge

Zoé Roques

► To cite this version:

| Zoé Roques. L'ensenhament deu bilingüisme per l'imatge. Education. 2013. dumas-00976666

HAL Id: dumas-00976666

<https://dumas.ccsd.cnrs.fr/dumas-00976666>

Submitted on 17 Apr 2014

HAL is a multi-disciplinary open access archive for the deposit and dissemination of scientific research documents, whether they are published or not. The documents may come from teaching and research institutions in France or abroad, or from public or private research centers.

L'archive ouverte pluridisciplinaire **HAL**, est destinée au dépôt et à la diffusion de documents scientifiques de niveau recherche, publiés ou non, émanant des établissements d'enseignement et de recherche français ou étrangers, des laboratoires publics ou privés.

MEMÒRI DE MASTER 2

MASTER EFE-ESE, opcion Occitan

ANNADA 2012-2013

Escòla Interna IUFM Mieidia-Pyrenèus/UT2

Presentat e sostengut per
Zoé ROQUES

L'ENSENHAMENT DEU BILINGÜISME PER L'IMATGE

ENQUADRAMENT

Pierre ESCUDE, enquadrant principau
Jean-Louis LAVIT, co-enquadrant

TRAJÈCTE DE RECERCA

MERCEJAMENTS

Tà començar, que vòli adreçar los mens mercejaments a las personas de qui m'an ajudat e de qui an contribuit a l'elaboracion deu men memòri.

Que tieni a mercejar lo men director de recèrca, lo Sénher Pèir ESCUDE, per aver acceptat d'engatjà's aus mens costats dens aqueth tribalh de recèrca, de m'aver hèit confiença e encoratjat au bèth long deu Master. Mercés tanben per la soa compreneson.

Mercés au men co-director, lo Sénher Joan-Luís LAVIT tà tots los sons conselhs expèrts, la soa ajuda e la soa disponibilitat. Mercés aus sons encoratjaments benefics.

Que merceji tanben, Cecila Maury, documentalista de l'IUFM de Tarba, de qui estè disponible a cada moment, de qui me prestè un hèish d'òbras tà hornir lo men memòri !

Que'm cau mercejar l'associacion Conta'm tau tribalh hèit sus Ma tèrra tan aimada qu'utilizèi pendent lo men estagi e Sèrgi Mahorat e Martina Horquet Garcia, deu Cap'òc tà tots los albùms que ns'an prestat tà la classa.

Fin finala, mercés a la regenta de Plasença, Eva CIBIN-CASSAGNET, per la soa paciència e la soa ahida ; e aus escolans de qui m'an permetut de tribalhar de plan la mea problematica

INTRODUCCION GENERALA

La socialisacion de qui s'efectuava un còp èra peus pairs, puish per l'escòla, que's hè uei lo dia per la canau de l'imatge. L'ambient escolar e mei particularament lo de la mairau que balha taus drollòts un entòrn ric e colorat. L'imatge qu'a mantuas foncions pedagogicas : captar l'atencion, ajudar a la compreson deu tèxte, fixar la memorizacion, ilustrar ua leçon de compte hèr,... L'afichatge qu'ei l'ua de las causas purmèras qui podem véder en entrar dens ua classa. Que balha indicacions sus las praticas pedagogicas e qu'influeish sus l'ambient. Tot afichatge que pòt aver ua foncion pedagogica.

Qu'ei donc causit de realizar lo memòri men sus l'un deus pielars fundamentaus d'ua classa de mairau, de saber l'imatge. Volent vèder ua ensenhaira bilingua, que'm vau questionar pendent las meas duas annadas de master sus l'influéncia de l'imatge dens l'aprentissatge deu bilingüisme francés-occitan.

Dens lo men memòri, qu'abòrdi donc mantuas tematicas qui vau definir dens las partidas seguintas.

- Lo bilingüisme desempuish la mairau : entà qui, per qué, quin ?
- L'imatge : definicion, foncion, utilizacion e enjòcs pedagogics en mairau

Entà tractar aquesta tematica, que pausi com ipotèsi de tribalh qu'ei en tot utilizar l'imatge atau com supòrt d'interaccion en pr'amor d' ua arrepresentacion deu vertadèr de qui permet d'evocar situacions, accions,..., que lo regent e va enriquesir lo lexic deus dròlles de mairau e donc va desvelopar las loas capacitats de comunicar.

La mea problematica qu'ei donc la seguinta :

“En qué l'imatge permet de desvelopar lo lengatge au cicle 1 d'ua classa bilingüa ?”

Aqueth tribalh de recèrca que's destèca en tres partidas màgers. Purmèr, que vau efectuar un apròchi teoric deu subjècte, deus mens ipotèsis, deus progamas e deus documents de qui me vau servir dens las partidas arron. En seguir, que prepausarèi duas sus un tèmi de descobèrta deu monde en ligam dab l'episòdi de qui ei causit de tribalhar. Fin finala, qu'analisarèi aquestas sequéncias en prepausar ua critica argumentada de l'emplèc de l'imatge en mairau com element fondator deu bilingüisme.

SOMARI

I° / L'imatge, un mejan d'entrar dens la lenga com suport essenciau e quotidian.....	4
L'imatge au bèth long deus atges e de las epòcas	5
La polisèmia de l'imatge, la soa omnipreséncia	6
Las foncions de l'imatge.....	7
Los nivèus de l'imatge.....	7
Los enjòcs d'un bilingüisme precòç.....	9
Bilingüisme, escolans e imatges.....	10
Bilingüisme, regents e imatges.....	13
Los programas de mairau, ua ajuda tà la mesa en plaça de la sequéncia.....	15
L'afichatge en mairau e los autes supòrts de trabalh.....	17
II°/ Mesa en plaça d'ua sequéncia e los sons enjòcs pluridisciplinàrias.....	20
Un filmòt : l'episòdi « La volamaria e lo pucilhon » de Ma tèrra tant aimada.....	21
Las matèrias au servici d'ua progression de sequéncia :	21
Apropiar-se lo lengatge.....	22
Comprener.....	23
Mestrear la lenga en ligam dab la descobèrta deu monde.....	23
Descobèrta deu monde.....	26
Reperar-se dens lo temps e l'espaci.....	27
Descobrir lo vivent.....	27
Conclusion generau.....	51
BIBLIOGRAFIA.....	52
ANNÈXES.....	54

I° / L'imatge, un mejan d'entrar dens la lenga com suport essenciau e quotidian

A l'òra de l'Euròpa e de la mondialisacion, l'ensenhament bilingüe qu'ei lo mejan mei bon d'arrevitar la lenga deus nostes pairs e de portar aus dròlles las claus d'un avièner culturau ric. La mairau qu'arrepresenta las purmèras annadas de l'escòla, los programas que i son mei ludics e essenciaument virats de cap a un tribalh de l'imatge e per l'imatge (cf : Los programas de mairau, partida I°). Aqueras purmèras annadas de bilingüisme que son fondamentalas tà enradigar ua lenga plan cavilhada. Lo regent bilingüe de mairau que dèu fixar un vocabulari precis e amiar los dròlles tà s'exprimir shens complèxes. La màger part deus escolans de qui entran en classa bilingüa n'an pas enquèra nada nocion pròpia d'aquera lenga. Au part de l'escritura abstrèita, lo dessenh qu'ei concret, parlader e directament legeder. Qu'ei totun l'ua de las finalitats principalas : amuishar e donc favorizar l'aprentissatge e la compreneson deu messatge per tots. En ajudà's dab imatges e gèstes, l'ensenhant bilingüe qu'arriba a hèr-se comprèner. Lo son tribalh qu'ei deus grans : que's dèu hèr comprèner shens utilizar la lenga de referéncia deu dròlle, destriar las mespresas de hons e las mespresas de fòrma, tornar formular,... « Les enseignants d'immersion apprennent donc à jouer de toutes les cordes de leur arc verbal »¹. Lo tribalh deu regent qu'ei tanben de crear un espaci de tribalh tintat, ludic e pedagogic. Mesclar atau aqueths diferents aspèctes qu'ei de hèit ua interrogacion personala com regent o futur regent suu sens de l'imatge, las soas foncions, los sons enjòcs, los sons interès pedagogics. Après un estudi detalhat de l'imatge e deu bilingüisme dens lo lor sens mei generau, que presentarèi lo projècte que'm vau bastir au bèth long deu master dab l'ajuda d'ua regenta bilingüa e de la soa classa de mairau.

Per començar, que cau aver ua vision clara de las tematicas tribalhadas dens aqueth memòri. Que vau defenir l'imatge e lo bilingüisme dens ua mena globau abans de bastir ua sequéncia de tribalh.

---

¹ Anna LIETTI *Pour une éducation bilingue*, dusau partida L'ECOLE

L'imatge au bèth long deus atges e de las epòcas

Un imatge qu'ei ua representacion visuala o mentala de quauquarren (objècte, èster viu e/o concèpt). Tà la semiotica, de qui a desvelopat tot un sector de semiotica visuala, l'imatge qu'ei hèit coma produsit per un lengatge especific. Que sian naturaus, artificiaus (enregistrats coma fofografia o fabricats com los dessenh) o psychics (representacion mentala), hèra d'imatges qu'entretenguan un rapòrt analogic dab çò de representat. « La première pratique culturelle des jeunes est celle de l'image : cinéma, photo, télévision, jeux vidéo, Internet, etc. Depuis plus de 20 ans, l'École a mis en place une éducation théorique et pratique à ce langage complexe dont les codes et les techniques évoluent sans cesse. Dès l'école primaire, l'éducation à l'image, au cinéma et à l'audiovisuel permet aux élèves d'acquérir une culture, d'avoir une pratique artistique et de découvrir de nouveaux métiers. (...) La maternelle propose une première sensibilisation artistique.² »

En amassar mèdia de qui èran abans independents, la tecnologia informatica qu'a permès l'integracion de mantuns supòrts tecnicos dens un medish utís : l'ordenador. L'ua de las especificitats d'aqueth supòrt multimedia qu'ei d'emplegar un hèish de canaus de transmission de qui tornan a las tres composicion deu messatge : visuau (e iconic), textuau e sonòr. Lo visuau que transmet imatges fixes o animats que sia fotografias, videos o animacions mes tanben escriut com textes, tablèus,... Lo canau sonòr que produiseish son « on » o « off » (votz, arrueit, musica). Au nivèu de la percepcion, la multiplicitat de las composantas deu messatge qu'auhreishen a l'escolan un hèish d'endics qu'aperan l'ensemble de las soas facultats. Mès que cau utilizar imatges dab sens pedagogics tà facilitar l'aprentissatge.

La polisemia de l'imatge, la soa omnipreséncia

Uei, lo mainat que viu dens un monde d'imatges : fotografias, publicitats, imatgèrs, albums,... Los purmèrs encontres dab los imatges que suscitan plaser e curiositat. Qu'ei a l'escòla que's hè ua vertadèra cultura de l'imatge. Supòrt ric e attractiu, l'imatge que permet a l'escolan d'entrar dens lo monde de la paraula e de la comunicacion. « Vivant dans un monde foisonnant d'images, qu'elles soient graphiques, photographiques, télévisuelles, cinématographiques ou numériques, les enfants s'en montrent grands amateurs. Prenant en

---

²Extrèit deu siti Interne deu Ministèri de l'Educacion :

<http://www.education.gouv.fr/cid21004/l-education-a-l-image-au-cinema-e-a-l-audiovisuel.html>

compte cette situation de fait, l'école a pour rôle de les accompagner dans la découverte, l'exploration, la compréhension et la production d'images»³.

L'arròtle de l'imatge n'ei pas sonque illustratiu. Que pòt constituir un utís d'apprentissatge o èster tanben un instrument de qui permet de sensibilizar los dròlles suus enjòcs e las diferentas foncions deu lengatge.

La polisemia n'ei pas ua especificitat de l'imatge mes de tot lengatge. L'illustracion n'ei pas tostemps qu'ua revirada. Que cau hicar au purmèr plan los besonhs lengatgèrs deus escolans autan au nivèu formau com au nivèu tematic. Tot supòrt audiovisuau qu'a besonh d'ua integracion didactica. Lo regent qu'aurà un tribalh deus grans de hèr : que li cau mercar los trebucs que presentan un medium e non pas redusir las dificultats deus mainats a un problèma de compreson linguistica : l'imatge n'ei pas jamei transparent.

Las foncions de l'imatge

Un biais d'abordar la question de l'imatge qu'ei de trobar las foncions que pòt complir :

- ua foncion d'*informacion* : l'imatge que balha sens a ua realitat, ua color, ua fòrma, un detalh, un esveniment ; “La fonction distractive de la radiophonie et de la télévision est présente à l'intérieur de leur fonction informative et de leur fonction éducative”⁴
- une foncion d'*illustracion* qu'ei sovent ua foncion atribuida a l'imatge, au part deu tèxte escriut o deu comentari dens lo cas deu cinèma e de la television ;
- une foncion *explicativa o argumentativa* : l'imatge n'a pas solament une foncion d'empira, complement deu lengatge verbau, orau ou escriut. L'imatge que's pòt explicar (esquèma, croquis, diagrama...) mes tanben portar ua argumentacion en favor d'ua critica (caricatura o dessenh de premsa), d'un avisament tà assenbentar d'un dangèr) o d'un invit a adoptar ua atituda (en publicitat) ;
- une foncion *narrativa* : solet dejà l'imatge que pòt contar ua istuèra, au truvèrs deus personatges hicats en empont, lo decòr, lo moviment... mes qu'ei sustot l'encadenament d'imatges que pòt perméter de contar istuèras (albums de joenessa, banda dessenhada, film) ;
- une foncion *estetica* : qu'ei la de qui cerca lo mei sovent l'artista que sia pintre o fotografe, quan vòu exprimir e/o hèr partatjar cò de ressentit o cò de pensat. Mes la foncion

---

³ Programa de l'escòla primaria 1995 p 54 : programas de l'escòla elementaria

⁴ D. Huisman, *L'âge du faire*, Paris, Hachette, 1994, p. 140

estetica que pòt intervièner dens hèra d'autes cas. L'imatge pedagogic per exemple n'a pas nat sens si non toca pas lo legedor, si ne desvelha pas la soa curiositat ;

- une foncion *simbolica* : hèra d'imatges qu'an ua valor simbolica (imatge mentau) ; que son associats automaticament a ua idea, un sentit, ua realitat, ua istuèra.

Los nivèus de l'imatge

L'imatge, en mei d'aver mantuas foncions, que jòga sus mantuns nivèus :

- Au nivèu culturau :

L'imatge qu'ei polisemic, n'ei pas portador d'un sens unic : la soa lectura que depen de factors numerós com lo contèxte (viscut, coneishenças e aprentissatges preliminaras...), l'atge, lo sèxe, l'estat psicologic, la temporada mes tanben l'ambient socioculturau. Cada cultura qu'a lo son anar pròpi de descopar la realitat non linguistica de l'imatge. La soa introduccion dens ua classa multiculturala que favoriza los escambis e permet de hicar en plaça ua cultura comuna (cultura escolària), supòrt d'aprentissatges.

Las colors, la lutz e l'espaci que son rics d'indics culturaus e que desvelopan la creativitat que los signes plastics an hicat en plaça en cors de lenga. Dens l'anar lectura/percepcion de l'espectator, aquestes signes que mian tà la construction de sens , quitament quan lo legidor ne n'a pas la consciéncia. En efèit, la purmèra percepcion de la realitat estrangèra au truvèrs d'un document audiovisuau qu'ei essenciaument culturau. Au nivèu de la percepcion, la vision d'un imatge que's hè per un fenomèn d'exploracion, per l'integracion d'un hèish de fixacions successivas que permeten aus eslhèves de botar en plaça un adobament espaciau en partir d'un imatge plan. Dens la situacion d'apprentissatge, lo reperatge de l'espaci arrepresentat per l'imatge e va convocar mantuns elements e donc influençar la lectura e la compreson deus signes mercés a la cultura pròpria de cadun.

- Au nivèu semiologic :

L'imatge que favoriza l'elaboracion deu sens. La semiologia (segon lo soïsse Ferdinand de Saussure 1857-1913) que pensa que l'imatge ei com un sistèmi de signes qu'an relations entre lo referent (que cau díser la realitat a la quau l'imatge e'ns manda) e lo signifiant (las mèrcas perceptiblas : fotos, dessenhhs...)

Mercés aus metòdes « structuro-globaus audiovisuaus » com VIF (1962), l'accent qu'ei hicat sus l'apprentissatge de la lenga orala, sus la compreson e la percepcion globau deu

sens. L'apprentissatge que pasa peus sens : qu'ei « l'association synchrone des perceptions visuelles qui recrée expérimentalement les conditions naturelles de l'acquisition du langage »⁵

Lo messatge televisuau qu'ei caracterizat com « sincretic », qu'ei a díser ua combinason de diferents sistemis de significacion. Imatge e son que son interdependents e que deven èster tractats l'un au par de l'autre. Los elements semiotics de qui compausen l'imatge animat que son nombrós (signes plastics, iconics, scripto-visuaus, filmics e sonòrs) e la loa associacion qu'ei ua creacion cada còp unica.

- Au nivèu pedagogic :

« L'éducation à l'image fait aujourd'hui pleinement partie des missions de l'école même si ses modalités sont encore souvent expérimentales et sa pratique effective très inégale. A l'école maternelle, les images ont depuis longtemps droit de cité comme supports d'échanges oraux ou d'initiation »⁶

Com tota auta capacitat mentala, afectiva o fisica, l'imaginacion qu'a besonh, tà desvelopar-se, d'èster estimulada e exercada dens lo plaser.

Pr'amor que capta aisidament l'atencion deus dròlles, l'imatge que sia fixe o mobile qu'ei un materiau deus bons tà estimular l'activitat de l'imaginacion.

Servir-se deus imatges dens un quadre didactic que supausa competéncias gessidas de diferents camps scientifics : sciéncias deu lengatge tà la coneishença verbau e iconic atau que sistemis semiotics d'arrepresentacion, sciéncias cognitives tà desvelopar sabers e saber-hèr, sciéncias de l'informacion e de la comunicacion tà analizar lo processus de mediacion. Si l'imatge ei portat per la navèras tecnologias, que sofreish d'ua manca de legitimitat au ras deus ensenhaires. Qu'ei considerat com un utís mes pas sovent com un element estructurant de la lenga e de la cultura. L'imatge qu'ei considerat com un accompagnement. L'arròtle deu regent qu'ei de cambiar aqueth saber mercés a las interaccions e a la retroaccion. Que deù ajudar au desvelopament de capacitats cognitives : la memòria e l'autonomia. Lo regent qu'a questions de pausar-se sus las interaccions e la plaça de la soa mediacion au par deu supòrt visau deu son cors.

---

⁵ VIF 1, P. Gubérina, P. Rivenc, Cours Credif, Didier, Livre du Maître, éd. 1971, p.24

⁶ Bulletin Officiau HS N°8 du 21 octobre 1999 : L'escòla de tots los possibles : los lengatges, prioritat de l'escòla mairau.

Los enjòcs d'un bilingüisme precòç

Lo bilingüisme qu'ei un concèpt autan ancian com l'ensenhament eth-medish. En 1529 dejà, Erasme que militava tà ua educacion bilingüa dorèca. Desempuish sègles, las aristocratas de Viena o de Moscòu qu'emplegavan governantas francesas de qui non balhavan pas nat cors de lenga, qu'existavan sonque, si ac podem d'iser atau coma dusau topin.⁷

Gilbert Dalgalian, un lingüista famós que'ns ditz qu' « *un enfant à la naissance a un potentiel, pas encore de performances* ». Dens lo son apprentissatge deu bilingüisme, lo dròlle que harà las soas pròpias experiéncias lengatgèras tà bastir lo son parlar. Que pensa que l'atge de sèt ans que marca la fin de la « stabilisacion sinaptica ». Las purmèras annadas de l'escòla que son determinantas. Lo bilingüisme ne's dèu pas estudiar com dus monolingüismes desseparats mes que dèu existir ua circulacion entre las duas lengas. Mès hòra deu demieï privilegiat de la familha, e i a un bilingüisme possible ? Òc, e qu'ei principaument l'escòla de qui ei pertocada pr'amor los dròlles que i son la màger part deu temps. N'existeish pas d'environament mensh « naturau » que lo d'ua sala de classa.

L'apprentissatge d'ua lenga que necessita un viscut, un ambient portador senon lo dròlle n'aurà pas la percepcion intellectuala e sociala deu son interès. L'escòla que dèu donc crear un banh linguistic artificiau. Que s'i tròba totun de manca un reclam mediatic e culturau qui pòsca ahortir la lenga dusau dens ua « preséncia sociala ».

Ua gran paura que s'apodera lo bilingüisme e mei quan si parla apprentissatge de la lenga regionala. De hèra enlà e enquèra uei lo dia, lo bilingüisme qu'èra despresat au profièit deu monolingüisme senhorejant. Bèth drin psicològas, regents, mèdges que son enquèra a pensar qu'ua educacion en duas lengas qu'alenteish lo desvelopament intellectuau e sociu d'un mainat. « Pourquoi lui apprendre cette langue qui ne lui servira jamais ? Pourquoi pas l'anglais ? », « Il ne saura jamais bien ni l'une ni l'autre »,... que son autan de questions e d'afirmacions a lasquaus l'ensenhaira d'ua seccion bilingüa que dèu èster assabentat.

Qu'ei justament pr'amor de totas aqueras questions, que'ns cau tribalhar la didactica non pas com se hè en francès mes dab ua metodologia que va ajudar l'escolan a investir-se, a sentir un ligam afectiu entre eth e la lenga de la region. Que cau amuishar que la lenga n'ei pas morta e qu'existeish autan de documents pedagogics interessants e plasents com en francès.

---

⁷ Anna LIETTI *Pour une éducation bilingue*, prologue.

Bilingüisme, escolans e imatges

Estudis scientifices qu'an amuishat qu'un cervèth ei bastit sus un sarròt de territòris. L'aira de Bròca qui ei la de qui gavida la lenga, la sonoritat e lo calcul exact. Lo bilingüe precòç que basteish ua aira de Bròca mei rica e mei consequenta. Atau qu'aprenrà mei viste e mei adaise d'autas lengas. Quauquas recèrcas qu'amuishan, quan parlam de plan ua lenga segonda, que parlam mei plan la nosta lenga mairala. Que seré mercés ad aquera medisha creishança sinaptica dorèca e simultanèa de las duas airas deu lengatge dens lo cervèth. Lo vocabulari qu'ei donc mei ric, los torns mei libres. D'utes autors que suggereishen que los dròlles bilingües e's coneishen donc per ua flexibilitat mentala mei grana, ua sensibilitat mei hòrta a las nuanças deus mots (2 significants tà 1 significat) e un gost marcat per l'analogia e la comparason (pensada divergenta). L'alternança de las lengas qu'ei un instrument eficaç de construccion deu saber. Lo dròlle que's hargha un ensemble d'acostumas mentals de qui participan au sistemi independent de l'auta lenga. Tà arrevirar de l'ua a l'auta lenga, ne harà pas jamei nada traduccion. Que desbrombarà meilèu los mots deu tèxte e que's cercarà l'idea mei pròcha – quan ne serà pas jamei la medisha.

« *Le bilingue précoce est un plurilingue en herbe* ». Aquesta citacion de G. Dalgalian que'ns hè comprèner la nocion de bilingüisme coma ua sòrta de module operacionau de basa en partir deu quau que's pòden multiplicar los aprentissatges. La lenga qu'ei un sistèmi d'interconeccions dab mantuns autes sistemis (fòrça d'intercòrrer) e de variacions (esperit de campanèr). Los parents qu'an tanben un ròtle gran de jogar : que li deven balhar ua securitat afectiva. En l'ajudar en lenga 1 tà hèr los lors devers en « lenga 1 bis »⁸ que li permeten tostemps aquera arreformulacion e donc un doble aprentissatge.

Los imatges que hèn sens dens l'univèrs deus escolans mes aqueth sens, pas mei que los autes, n'ei balhat de tira.

A l'escòla mairau, los imatges qu'an desempuïsh longtemps ua plaça privilegiada com supòrts d'escambis oraus o d'initiacion a l'escrit. Dens quantas classas, qu'aprenem tanben a las observar, a las descriptar, a destriar-se entre diferents tipes de « discors iconics », a aquesir ua competéncia de l'espiar.

Un aute objectiu comunicatiu qu'ei de balhar ua compreson globau rapida, shens que l'ensenhaire e sia trop sollicitat e sia l'emitor unic. Los imatges animats com elements

---

⁸ «Lenga 1» e «lenga 1 bis» que son termis emplegats en linguistica tà nomar las lengas d'un bilingüa. Totun si hèm dens ua situacion de diglosia, n'i a pas de vertadièra dominacion d'ua lenga sus l'aute.

dinamics que perpausan ua lectura globau rapida, ubèrta sus l'interpretation a truvèrs de la verbalisacion : qu'ei la mesa en comun de las informacions entenudas o non peus escolans. Que parteishen deus elements arreconeguts e que hèn ua operacion linguistica de mesa en relacion deus signes. La compreson se hè de faïçon ierarquica.

Qu'ei important de diversificar hèra los imatges perpausats aus escolans. Si ei necessari de hèr compte deus lors gosts e deus lors univèrs (dessenh animat, albums,...) qu'ei autant important de'us balhar quauquas claus tà saber arreconéisher, triar, categorizar la quantitat d'imatges fixes e animats qu'encontran au quotidian. Que sian imatges ligats a l'experiéncia viscuda en classa, d'imatges pres a l'environament vertadèr deus escolans, de lilòis d'albums o de reproduccions d'òbras d'art, d'informacions, de documents o de ficcions televisadas, los escolans de l'escòla mairau que'us deven aprèner a observar e considerar com portadors de messatges. L'imatge, com apèr pedagogic, que favoriza donc l'aprentissatge de la lenga. En efèit, que permet aus dròlles de préner un nombre sufisent d'elements de tira deschifrables de qui conduseishen a interpretacions, escambis, confrontacions susceptiblas d'acahir situacions de comunicacion, en facilitar los aprentissatges. L'imatge qu'ei un desclavader d'escambis verbaus, ua clau de bon incitar la presa de paraula.

Per çò de qui pertòca la concepcion de la desmarcha d'aprentissatge, la psicologia cognitiva que solinha l'arròtle actiu de l'escolan dens lo processus d'aprentissatge. Que cau arredusir l'escart entre las coneishenças aquesidas e las navèras. Qu'ei aquíu que's ved l'importància deus aquesits culturaus dens la lenga mairau, e sustot los saber-hèr, de qui seràn utiles tau transfèrt d'informacions tà la lenga estrangèra. La manipulacion de la lenga qu'ei essenciau tà la construccion de sabers. Un factor de qui facilita l'aprentissatge qu'ei la mesa en relacion de diferents canaus de percepcion. Qu'ei ua ubertura tà la pedagogia diferenciada (viuau, sonòr, kinesic e cerebrau).

Hèr parlar un imatge, qu'ei cercar signes de qui permeten ua lectura, hicar en relacion las interpretacions e los signes de qui'us fondon. En practicar sovent aqueth tipe d'activitat, lo dròlle qu'apren a préner indicis, a hicar-us en relacion, a interpretar-us. Dab la estimulacion que pòrta l'imatge, l'escolan qu'ei amiat a préner espontanèament la paraula tà exprimir-se e justificar los sons perpaus.

Un còp mei, tots los de qui tribalhan la lenga (que sia tà l'aprèner o que sia tà ajudar l'aprenent), qu'an besonh d'un espaci atractiu e viu. Mei enqüèra taus parents de qui non coneishen pas la lenga, que'ns cau balhar imatges d'acompanhament, d'illustracion.

Pendent un apprentissage en groupe, l'interrelation entre escolans qu'ei autan importante com l'autenticitat de la lenga. En situation de reception deus messages deus mèdia, los aspèctes umans e affectius com las intencions deus mainats que son a prèner en compte. Que cau incitar los aprenents a engatjar-se sincèrament (emocions, sentits) e a èster receptius aus autres. Un apprentissage dab los mèdia orientat tà la responsabilisation que pòt ajudar a vèder autonome.

Bilingüisme, regents e imatges

« L'unité européenne n'est pas le tombeau des cultures minoritaires. Tout au contraire... »⁹

Los pòbles e país que son entitats mavedissas de qui's confrontan e s'interpenetran. L'Euròpa qu'ei un continent plurilingüe e dens aquesta diversitat que demora la soa identita culturala. Un mainat plurilingüe que s'obreish atau culturaument aus nostes vesins. Entà favorizar aqueths escambis, lo regent que dèu despartimentar las matèrias e desvelhar la curiositat de l'escolan a aprèner. Lo bilingüisme que's basteish per l'inferéncia de las lengas dens las matèrias. L'ensenhair qu'ei obligat d'utilizar la lenga d'apprentissage com objècte e non pas com subjècte. Lo regent que va hèr aprèner las lengas d'un biais ludic en tot s'ajudar d'emparas diversas e diversificadas de qui haràn desbrombar l'aspèct lengatgèr deu tribalh. Mensh e i a d'enseignement au sens estricte, mei e i a d'apprentissage. Entà facilitar lo passatge d'ua lenga a l'auta, que poderà dispausar d'un materiau pedagogic especific coma aïcas, quasèrn de lenga, fiquèrs Palancas o Euro-Mania. Lo mainat que memòriza de faïçon kinesica e corporala. La ritmica de la lenga qu'ajuda a la memorisation. L'ensenhair que s'aborrirà com un actor sus l'empont. La gestuala, l'intonacion e plan segur l'imatge que va veïcular o que va balhar com supòrt que son los pialèrs fundamentaus de l'apprentissage deu bilingüisme. L'arròtle de la memòria qu'ei un punt important de qui ei mes en evidéncia per la recèrca en psicologia. Lo decodatge visuau o sonòr que s'organiza autan en foncion deus elements percebuts (memòria sensitiva) com de las ipotèsis de sens (memòria representativa). Que cau sollicitar aquestes dus tipos de memòria complementàrias mercès a situacions on l'escolan hè intervièner la soa percepcion analitica e interpretativa. Los imatges animats que son de bon estimular lo foncionament de la memòria sensoriala, (visualisation per los gèstes, percepcion ritmica e melodica deu sens e deu son) per laquau qu'accedim a las valors culturalas deu lengatge. Que podem tanben arremarcar que la compreson semantica e va

---

⁹ Citacion de Claude Hagège

mei vista dab un imatge que non pas dab un tèxte. Açò que confirma que l'imatge emplegat com supòrt centrau d'informacion e facilita l'accès au contengut semantic e que hica mei viste a disposicion l'informacion.

Los regents bilingües que son formats a ua pedagogia de clarificacion. Que's van mantenguèr en comunicacion permanenta. Lo dròlle, a las soas debutas que harà de segur quauquas pecas, pròvas de qui s'ei a construir las duas sèrvas de parlar . La valorizacion de l'esfòrç de parlar qu'ei alavetz un element clau de l'ensenhament. Lo mainat, chic a chic mei hardit, harà esfòrces de mei en mei grans e que s'aviarà dens la bastida de frases de mei en mei complèxas. Qu'ei important d'orientar lo questionament deus escolans tà percéber los indicis culturaus e de'us detalhar, d'infirmar o confirmar las ipotèsis establidas.

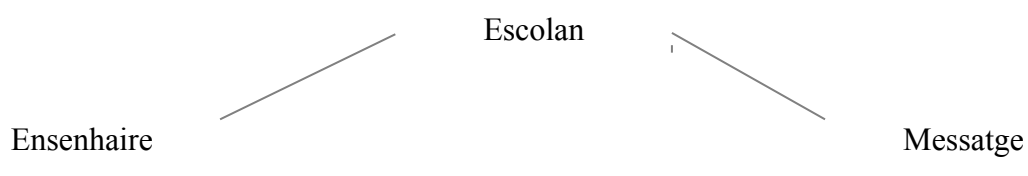
L'utilisacion de supòrts mediatics dens lo quadre didactic que permet diferentas situacions de comunicacion. Lo regent que pòrta dens la sala de classa un document videò o multimèdia, de soca pedagogica, autentica o didactisada e que perpausa ua recepcion en grop o individuau. L'origina deus documents qu'ei determinanta pr'amor tota la situacion pedagogica que'n depen. La pedagogia de la recepcion ajudada per l'imatge videò qu'ei possible dens la classa de lenga. Mes , que sabem totun que ne cau pas sonque hicar l'escolan en posicion de telespectator Lo messatge qu'ei tà comprendre mes tanben tà apropiar-se dab mantuas operacions cognitives. Tot purmèr, l'escolan que dèu conéisher o arreconéisher los signes de l'imatge, balhar un sens en partir d'ipotèsis. Que las calerà defenir puish hicar en relacion dab lo canau deu son, las comprèner e las interpretar en tot esvitar los contresens visuaus, linguistics e culturaus.

Hicar en plaça ua pedagogia de e per l'imatge que permet de tribalhar, en situacion de comunicacion, mantuns actes de lengatge. Lo tribalh sus l'imatge que permet d' abordar lo lexic. Que podem tanben tribalhar lo rapòrt signifiant/signifiat, indispensable a l'aprentissatge d'ua lenga estrangèra. Lo mainat que pòt atau desvelopar, enriquesir e memorisar un vocabulari precis.

L'importància de l'introduccion deus imatges a l'escòla que's justifica d'un punt de vista sociau, culturau, pedagogic mes tanben linguistic. En efèit, la verbalisacion qu'ei presenta desempuish la purmèra estapa de construccion deu sens. Que sia l'aprentissatge de l'occitan o de tot aute aprentissatge, l'activitat purmèra qu'ei de hèr parlar, de comunicar, en tot balhar un aspècte afectiu au tribalh e ua motivacion shens limit. L'importància semantica de l'imatge qu'ei un avantatge tà l'aprentissatge pr'amor que va facilitar l'accès au sens deu

document, e sustot la mesa en relacion dab lo canau sonòr. Aquesta especificitat que's revela eficaça, sustot peus aprenents debutants, pr'amor lo prelevament de las informacions dens lo canau visuau qu'ei mei rapide.

L'imatge que serveish tanben a non pas desbrombrar las hèitas passadas, a marcar lo temps present tà que demora dens la memòria mes tanben sus ua pelicula. Que permet de bremsar-se deu passat e de'u hèr partatjar. Atau, l'imatge qu'ei un supòrt de cors deus bons, de rituaus. Los calendàris, las ficas d'aperet, las chifras, que son memòs de cors de qui fixan mercés a l'imatge la memorisacion de l'ensenhament balhat. L'ensenhair que dèu pausar-se las bonas questions : quin imatge ? Entà qué hèr ? Com arribar aus objectius ? Quantas imatges ? Quin ei lo temps ? Com despassar l'estadi de l'illustracion ?... Lo regent ne dèu pas desbrombar aqueste esquèma didactic :

Que cau espiar las especificitats deus imatges dab los objectius d'apprentissatge d'ua competéncia comunicativa e de desvelopar ua metodologia en partir de la construccion de signes visuaus, scripto-visuaus e sonòrs dens la loar dimension iconica, proxemica, kinesica e filmica d'un costat e las relacions entre lo son e lo visuau de l'autre costat.

Qu'existeish ua auta faïçon d'aprèner la lenga dab los imatges, lo son e los textos : qu'ei la cançon per exemple d'un dessenh animat. La cançon qu'ei un rapòrt culturau adaptat a ua cèrta lesca d'atge. Per l'ensenhament de la lenga, la compreson de la canta ne's limita pas solament a la deu sens linguistic. La compreson deu tèxte qu'ei sostengut peus imatges amuishadas au locutor e de qui an caracteristicas esteticas e iconicas.

Los programas de mairau, ua ajuda tà la mesa en plaça de la sequéncia

« L'objectif essentiel de l'école maternelle est l'acquisition d'un langage oral riche, organisé et compréhensible par l'autre. (...) L'enfant exerce ses capacités motrices, sensorielles, affectives, relationnelles e intellectuelles ; il devient progressivement un élève. Il découvre l'univers de l'écrit. »¹⁰

Dens aqueste passatge, lo Bulletin Officiau que ns'assabenta suus fundamentaus en mairau. L'essenciau qu'ei donc emparat sus l'aquisicion deu lengatge compreneder e complèxe. Los escolans de mairau que's van desvelhar los sens e l'enveja d'aprèner e de tribalhar.

« Elle stimule son désir d'apprendre et multiplie les occasions de diversifier ses expériences et d'enrichir sa compréhension. Elle s'appuie sur le besoin d'agir, sur le plaisir du jeu, sur la curiosité et la propension naturelle à prendre modèle sur l'adulte et sur les autres, sur la satisfaction d'avoir dépassé des difficultés et de réussir. Les activités proposées à l'école maternelle doivent offrir de multiples occasions d'expériences sensorielles et motrices en totale sécurité. »¹¹ Lo tribalh que passa essenciaument peu costat ludic e experimentau de las activitats. L'usatge d'imatges arrepresentatius deu tribalh, de l'activitat qu'ei donc primordiau dens lo desvelopament deu dròlle.

« Le langage oral est le pivot des apprentissages de l'école maternelle. L'enfant s'exprime et se fait comprendre par le langage. (...) La pratique du langage associée à l'ensemble des activités contribue à enrichir son vocabulaire et l'introduit à des usages variés et riches de la langue (questionner, raconter, expliquer, penser). (...) En relation avec les activités et les lectures, l'enseignant veille à introduire chaque semaine des mots nouveaux (en nombre croissant au fil de l'année et d'année en année) pour enrichir le vocabulaire sur lequel s'exercent ces activités. »¹² Fin finala, los progamas de mairau que hican l'accent sus la lenga e lo son riquèr en fin de mairau. Lo vocabulari que dèu èster hornit. Si consideram l'occitan coma la lenga descriuda peu B.O., los pre-requisits per las classas seguintas que son consequents. La lenga que dèu déjà èster rica e las frisas enonciadas com cau. La mairau qu'ei donc ua classa nodadura dens laquau la lenga que pren la plaça màger. Un ensenhament de l'imatge per l'imatge que's serveish deu lengatge com mejan d'expression, com veïcul de

---

¹⁰ Extreït d'un Bulletin Officiau n°3 du 19 junh 2008

¹¹ Extreït d'un Bulletin Officiau n°3 du 19 junh 2008

¹² Extreït d'un Bulletin Officiau n°3 du 19 junh 2008

sabers e de concepts que sian iconics, plastics, scripto-visuaus, linguistics, paralinguistics o culturaus. Tot aquò qu'ajuda l'ahortida de la motivacion e de l'implicacion.

Imaginar un projècte pluridisciplinari que'ns mian a aubrir lo tribalh sus la lenga a las autas matèrias. La lenga qu'ei un apprentissatge transversau. Tà aprèner las matematicas per exemple, los escolans qui non coneishen pas enqüèra las operacions tribalhan sus imatges tà hèr ua colleccion, denombrar,... En sciéncias, tot que passa peu visuau. Que descobreishen la matèria, lo vivent,...

« La notion de simultanéité est abordée dans des activités ou dans des histoires bien connues ; la représentation (dessins, images) contribuent à la mettre en évidence (...) Toutes ces activités donnent lieu à l'apprentissage d'un vocabulaire précis dont l'usage réitéré, en particulier dans les rituels, doit permettre la fixation » ¹³

Lo reperatge dens lo temps qu'ei ua mena importanta dens la pratica de classa e que's pòt tribalhar dab supòrts visuaus diferents en ligam dab lo projècte de la sequéncia. Que veiram dens la partida seguinta las ideas didacticas perpausadas tà la sequéncia sus Ma tèrra tant aimada.

« Le dessin et les compositions plastiques (fabrication d'objets) sont les moyens d'expression privilégiés. Les enfants expérimentent les divers instruments, supports et procédés du dessin. Ils découvrent, utilisent et réalisent des images et des objets de natures variées. Ils construisent des objets en utilisant peinture, papiers collés, collage en relief, assemblage, modelage... Dans ce contexte l'enseignant aide les enfants à exprimer ce qu'ils perçoivent, à évoquer leurs projets et leurs réalisations ; il les conduit à utiliser, pour ce faire, un vocabulaire adapté. »

Aquí, que podem véder tot l'interès deu ligam entre imatge e apprentissatge de la lenga. Lo vocabulari qu'ei fixat mercés au visuau e a l'arrepresentacion personau d'ua istuèra per exemple. En desvelopar la motricitat fina, lo tribalh de vocabulari e de bilingüisme que pren tot lo son sens.

---

¹³ Extreït d'un Bulletin Officiau n°3 du 19 junh 2008

L'afichatge en mairau e los autes supòrts de tribalh

L'afichatge en mairau qu'ei l'element mei important. Qu'a mantuns arròtles. En mairau, los mainats n'an pas lo sentit de tribalhar ; lo regent qu'organiza las sesilhas en talhèrs amusants e l'afichatge que participa a la decoracion de la sala de classa dab colors vivas e dessenhhs au ròtle educatiu. Mes aqueras afichas que son shens que emberogir la sala mes tanben tà ensenhar, ajudar e memorizar. L'afichatge que pòt servir tot au long deu dia aus dròlles e l'ensenhair que se'n serveish entà organizar las soas sesilhas. Enfin qu'a ua foncion de comunicacion dab lo monde exterior (parents, autes escolans, regentas,...). Que's pòt classar segon mantuas foncions.

En mairau, las chifras que son ja presentas. Los escolans qu'aprenen a cantar la contina numerica donc qu'utilizan mantuns supòrts. Lo calendari, en mei d'aver ua foncion rituala e linguistica, qu'a un interès numerau. En pegar las paginas de l'efemerida, que veden l'escritura de la chiffra deu dia. Puish, que permet au regent de hèr tornar cantar aus escolans la contina numerica de un dinc au dia de uei. Que'us ajuda en amuishar dab lo dit las chiffras sus la paret.

L'afichatge que rassegura los mainats pr'amor qu'ajuda hèra. Qu'an tostemps la possibilitat de'u espiar e quan lo mèstre e balha la consigna que bremba que i a l'afichatge. L'escòla mairau que constitueish ua temporada decisiva dens l'aquisicion de la seguida de las chifras e de la soa utilizacion dens las proceduras de quantificacion.

Quitament si èm dens la classa de matematicas, n'i a pas sonque afichatge dab foncion numerica o rituala. Que i a tanben afichatge dab ua foncion linguistica.

Los mainats que hèn las loars purmèras annadas en occitan, donc qu'aprenen chic a chic la lenga. Que cau alavetz afichas entà brembà's deu vocabulari de basa.

Per exemple, que i pòt aver afichas suu vocabulari deu materiau de la classa. Sovent, los mainats ne coneishen pas pro aqueth vocabulari (com los cisèus, la pega, los gredons de color, gredons de papèr....), e que poden aver problèmas quan lo regent e balha ua consigna. Que n'i a tanben que hican l'accent sus mots com « regenta », « amics », « parents », « escòla »...

Dens la màger part de las classas, l'aficha qu'ei entà brembà's deu vocabulari corrent. Ua aficha suus fruts e las ortalissas qu'ei sovent presenta. Que podem pensar que totas las afichas que son hicadas en un endret estrategic.

Pendant lo men purmèr estagi d'observacion a l'escòla de Plasença deu Gèrs, los escolans qu'èran sus ua sequéncia de qui bota en davant las colors. En mei, tots los talhèrs que tornavan autorn de las colors (coloridatge, talhèrs de pèrlas, dessenh magic...). Donc los escolans qu'an besonh de ligar lo nom de la color en occitan dab la color era medisha. En mei, los escolans shens s'i avisar que memorizan los contenguts shens aver l'impression d'aprèner. Qu'an besonh de mensh en mensh sovent de l'afichatge.

L'afichatge a foncion linguistica que segueish los programas en perméter de conéisher quauques mots generics e produisir frases de mei en mei completas e complèxas dab lo vocabulari e la sintaxa adaptats totjorn mercés aus imatges.

L'afichatge temporari que pòt demorar sia lo temps de la sesilha sia lo temps deu projècte.

Que podem encontrar dens las escòlas, las afichas de leçons e los tribalhs deus escolans en ligam dab lo projècte de cicle. L'afichatge deus dessenhhs que permet d'avalorar los escolans davant los parents o estrangèrs e d'enriquesir la classa. Qu'ei ua grandor entad eths de poder amuishar lo tribalh qu'an hèit. Sovent los dessenhhs que son vededers desempuïsh la cort de recreacion e atau qu'ei ua valorizacion au par de las autas classas monolinguas. Aqueras activitats qu'entretenguan mantuns ligams dab los autes domènis d'aprentissatge : que balhan aus dròlles l'enveja de descobrir lo monde ; que permeten au mainat d'exercir la soa motricitat ; que l'incitan a exprimir reaccions, gosts, causidas dens l'escambi dab los autes. Lo regent qu'ajuda los mainats a exprimir çò que perceben, a contar los sons projèctes e las loas realizacions.

En conclusion, los afichatges que son emplegats au bèth long de l'annada tà perméter la memorizacion de las leçons e d'aquesir en fin de grana seccion las competéncias seguintas exigidas peu BO :

- comprèner un messatge e hèr o respóner de faïçon pertinenta
- nomar dab exactituda un objècte, ua persona o ua accion de la vita vitanta
- formular en hè's comprèner ua question o ua descripcion
- identificar los adultes e los lors ròtles
- arreconéisher, nomar, descríver, comparar, estruçar e classar matèrias, objèctes,
- segon la loa qualitat e los lors usatges
- emplegar arrepèris dens lo dia, la setmana e l'annada

- situar esveniments los uns au par deus autes
- memorizar la seguida deus nombres au mensh dinc a 30
- associar lo nom deus nombres coneguts dab la loa escritura chifrada
- adaptar lo son gèste a las constrentas materialas (instruments, supòrts, materiaus)
- utilizar lo dessenh com mejan d'expression e de representacion

Qu'existeish tanben dautes supòrts de comunicacion com los albums de joenessa e sustot en mairau, lo jòc qu'a ua plaça hèra importanta. Dab l'arrepresentacion visuau d'objèctes de qui an un arròtle pedagogic, los dròlles qu'arriban a fixar-se lo bon vocabulari en jogar que sia dab un jòc rituaiu o un jòc de divertiment. Lo regent que dèu escotar las relacions de dialògues entre les mainats e tornar díser lo vocabulari de qui n'ei pas enquèra aquesit.

En conclusion, los mèdia solets ne crean pas la comunicacion. Ne'n son pas los garants de l'adquisicion de competéncias pr'amor n'ei pas l'imatge de qui ei lo supòrt interactiu mes la metodologia emplegada peu regent. Préner los mèdia com supòrt d'aprentissatge que permet d'eslarguar la competéncia comunicativa dinc a la coneishença deu foncionament linguistic, pragmatic, discursiu, referencial e socioculturau de la lenga e de la cultura. Aqueste anar que desvelopa tanben las capacitats a interagir dab la lenga. Los mèdia que permeten donc de formar l'escolan a la comunicacion mercés a ua mediacion didactica.

IIº/ Mesa en plaça d'ua sequéncia e los sons enjòcs pluridisciplinàrias

Com ac èi dit abans, la mairau qu'ei lo lòc on los dròlles e son los mei receptius a l'utilizacion deus imatges. Utilizats com supòrt de compreson deu gascon, que contribueishen a un ensenhament ludic deu vocabulari e de la sintaxi. Dens lo men memòri, qu'avèvi causit de tribalhar dab diferents supòrts d'imatges : l'afichatge, un album de joenessa, un filmòt e un jòc. Mès fin finala lo men sol estagi de "practica" que m'a hèit préner consciéncia deu tribalh de qui demanda sonque un supòrt. De mei, ne sabèvi tostemps pas on serèi ni quantas setmanas. Que'm focalizi donc sus un supòrt d'imatges animats de declinar en conte e imatges fixes.

Un filmòt : l'episòdi « La volamaria e lo pucilhon » de Ma tèrra tant aimada

La colleccion de dessenhhs animats « Ma tèrra tant aimada » que permet aus mainats de descobrir lo monde deu vivent, los mistèris naturaus de la planeta. Cada episòdi qu'ei bastit de la medisha faïçon. La Colina e lo Gaston, hrair e sòr, que son dens la loa crampa, que batalan de tot abans de dromir. La Zinà, petita aranha domestica, amiga e confidenta deus dròlles que respon a las questions e que'us mia dens istuèras magicas. Los 26 episòdis qu'an per objectiu de familiarizar los joens dab nocions de proteccion e d'arrespècte de l'environament.

Qu'èi causit aqueste episòdi pr'amor de las granas possibilitats d'ensenhament. Que i son mantuas pistas de tribalh de desvelopar sus totas las matèrias de qu'èi a aplicar pendent lo men estagi. En annèx 1, que vs'èi hicat la transcripcion de l'episòdi tà aver ua vision globala de çò qui's passa. La Colina, lo Gaston e la Zinà que s'estancan dens lo casau de las volamarias qui ei envadit peus pucilhons. La Colina que va tuar los pucilhons dab insecticide shens compte har de las volamarias. La tòca de l'episòdi qu'ei de comprèner lo dangèr qu'arrepresentan los produïts quimics, mes tanben las relacions entre animaues dens la cadena alimentària. Tot que's pòt declinar en diferents talhèrs. Que vau perpausar ua sequéncia pluridisciplinària, com un tèma per la mea setmana d'estagi.

Qu'èi important de tornar díser que la lenga ei un ligam transdisciplinària. Que sia en matematicas, en sciéncias o quitament en motricitat, la lenga qu'ei l'element essenciau e ligador. Qu'èi donc centrat lo men subjècte de memòri sus l'aprentissatge deu vocabulari mercés a l'imatge.

Las matèrias au servici d'ua progression de sequéncia :

Cada competéncia deu sòcle que balha pistas d'aprentissatges. Tot qu'ei ligat dab e per la lenga. Totas las activitats que pòdi perpausar que s'amassan a l'entorn deu men subjècte deu memòri : lo bilingüisme dab l'imatge. L'aprentissatge de la lenga qu'ei dens totas las activitats mercés a la compreson e l'utilisacion d'un vocabulari encontrat en situacion. Lexic, experiéncia e coneishença deu monde, tots que son ligats. Lo riquèr lexicau qu'ei essenciau tà l'entrada dens la lectura. Que permet de sosténer l'activitat de memorizacion.

Que perpausèi un trabalh pluridisciplinari mes dens aqueth memòri que'm vau focalizar sus las resultas de las meas sedenças de lenga e de descobèrta deu monde.

Apropriad-se lo lengatge

Lo mainat de qui entra a l'escòla qu'emplega mejans verbaus e non verbaus tà comunicar. L'escòla que'u dèu ajudar a passar d'ua lenga de convivéncia en familha a verbalisacions comprenederas de qui permeten de comunicar tot en inscriver-se dens las arrèglas de foncionament d'un grop. Lo vocabulari de cada mainat que s'enriqueish desempuïsh l'entrada a la mairau mercés a las activitats especificas dedicadas au vocabulari, a las interaccions orales arreditas e frequentas e de las practicas culturaus de lectura.

La mestresa progressiva de l'orau qu'ajuda a l'elaboracion d'utís de la pensada et qu'ei lo començament de la lectura. Lo regent que perpausa aus escolans situacions de comunicacion de qui partan d'experiéncias partatjadas interessentas. Aquestas situacions qu'integran las estructures sintaxicas tocadas mes tanben que permeten d'aprèner mots de tot dia e d'emplegar un vocabulari de mei en mei diversificat deu monde fisic (objèctes, animaues,...) e deu monde mentau (ideas, emocions,...) Lo regent qu'organiza lo trabalh en petits grops tà favorisar las interaccions. Qu'arrelança, torna formular,...

A la fin de mairau, l'escolan que dèu èster capable de respòner aus sollicitacions de l'adulte de faïçon comprenedera, de préner l'iniciativa d'un escambi dab lo regent o los autes escolans tot en acceptar d'escotar, d'esperar e de seguir lo hui.

Qu'existeish dus lengatges : lo lengatge en situacion e lo lengatge d'enonciacion. Dens lo purmèr, lo petit de mairau que dèu comprèner las consignas e saber explicar l'activitat. Dens lo dusau, las competéncias miradas que son de poder parlar d'un esveniment passat (sortida, incident, filmòt,...), saber tornar formular dab los sons mots la trama narativa d'ua istuèra, identificar los personnatges, contar e cantar.

Qu'ei interessant de hèr tribalhar los pichons sus las competéncias deu lengatge escrit de dictada a l'adulte d'ua istuèra inventada sus animaús e proteccion de l'environament.

«Une attention particulière est portée à la compréhension qui, plus que l'expression, est à cet âge, étroitement liée aux capacités générales de l'enfant.» (programmes de l'école primaire, BO du 19 juin 2008)

La compreson que's basteish sus un ensenhament explicit pr'amor los dròlles ne comprenen pas tostemps sonque en escotar. Dens un ensenhament bilingüe enquèra mei, lo regent que dèu emplegar mustras distintas coma l'intonacion, la reformulacion, la teatralisacion,... Tot que's va bastir sus la representacion mentau deu messatge e donc tot que passa per l'imatge deu regent, de l'objècte,...

Comprèner

Qu'ei un pialèr hèra important suu quau me concentrèi pendent dus ans. Que caló hèr un tribalh de compreson suu vocabulari mes tanben suu sens generau deu messatge : en hèit lo hons e la fòrma. Que tribalhèi shens e dab los imatges. Fin finala que'm soi pausada ua ipotèsi a la quau èi enveja de respòner mercés a la mea experiéncia de classa :

E los escolans an besonh de supòrts d'imatge tà comprèner ?

Tà respòner ad aquò, que tribalhèi a la debuta dab lo raconte de l'istuèra abracada de *Ma tèrra tant aimada* puish la lectura sostenguda de quauques imatges fixes tirats deu filmòt. Dens ua navèra sesilha, après aver hèit parlar los escolans sus la loa compreson de l'istuèra, que visionèm l'episòdi e tornèm parlar de la compreson. La tòca mei importanta qu'ei de hèr tribalhar sovent los dròlles sus aqueth supòrt tà'us amiar a anar delà deu purmèr messatge e deus purmèrs imatges. Dens un filmòt quau que sia, que i a tostemps mantuas causas d'espier e que cau temps tà tot poder observar.

Si lo trabalh sus l'imatge n'ei pas arrepresentatiu de las classes bilingüas, qu'ei important de conéisher las diferéncias au par de l'educacion monolingüa. Per un imatge fin finala, los escolans bilingüas qu'an dus mots, donc un vocabulari mei hornit. L'imatge qu'ei lo medish donc que's cau pausar la question si e i a vertadèrament ua diferéncia magèr dens l'aprentissatge d'ua auta lenga.

Mestrejar la lenga en ligam dab la descobèrta deu monde

La lenga qu'ei donc la tòca centrau de la sequéncia de perpausar. L'episòdi de qui èi causit, qu'ei ric de vocabulari sus l'environament e los animaues. Que cau enriquir aqueth vocabulari dab ua ubertura suus ligams alimentàrias entre animaues. Lo trabalh purmèr qu'èra sus las relacions entre insèctes e petits animaues. Que voloi amuishar imatges animalèras de qui presentavan relacions com sus las cartètas mei baish. Que calè verificar los aquesits dab las cartas. Lo men arròtle qu'èra d'apiejar en pausar questions : « qu'ei aquò? ». Si lo vocabulari n'èra pas conegut que'm caló hornir los mots desconeguts : « aquò qu'ei... ». Tà fixar lo vocabulari desconegut que caló hèr tornar díser dab las medishas questions/responsas.

Après aqueth trabalh suu lexic, que voloi trabalhar sus las relacions de « qui minja qui » dab las cartas. Lo trabalh suu lexic que s'acompanhè deu trabalh de sintaxi : las relacions entre animaues qu'estón tornadas díser a votz hauta amassa puish un per un : « La volamaria que minja lo pucilhon ». Qu'auré èster interessant d'aver un tablèu a scratch qui seré demorat a la vista de tot lo monde tostemps au bèth miei de l'afichatge de la classa. Cada dia, com un rituai, que'ns caleré tornar préner las cartas e tornar emplear lo tablèu en tot díser lo bon vocabulari e la bona frasa. Fin finala, la sistematizacion que va portar l'autonomia e los escolans que poderàn trabalhar en petits talhèrs dab las cartas en jòcs de batalha per exemple. (de véder dens lo tablèu de programacion de la darrèra partida).

Que voloi tanben hèr cartas de vocabulari independentas de l'aficatge tà amiar pauc a pauc los escolans dinc a l'escrit mes lo temps me manquè. (de véder l'annèx 6 d'exemplas de cartas).

Plan segur, aquestes imatges ne son pas sonque exemples de tot çò que pòt èster ensenhat. Los dròlles que deven aver vocabulari animalèr precis entà poder exprimir-se shens tornar au francés. En servir-me d'imatgèrs, qu'ei desgatjat quauques mots importants de mairau que deven conéisher :

Animaus de la bòrda : la vaca, lo taure, lo pòrc, lo chivau, lo moton, l'aulha, la pora, lo hasan, lo guit, l'auca, lo polòi.

Petitas bèstias : lo parpalhon, la gatamina, la mosca, la volamaria, l'ahromiga, l'aranha, l'abelha, lo talòs, la damisèla, lo mosquit, la graulha, lo sapo, l'escargòlh, la singraula, l'arrat

Los bòscs : la vop, l'esquiròu, l'ariçon, la craba, lo cèrvi, lo bohon, lo cabiròu

Montanha : l'agla, la marmòta, la sèrp

La natura en generau : la flor, lo sorelh, l'estela, la lua, l'avet, los bòscs, l'arbo, lo nid, lo camin, la nubla, los calhaus, los ròcs, lo pleish, l'arriu, la chorrèra, lo pont, lo pesquèr, la montanha, la mar, l'andada, la plaja, lo sable, la tèrra, l'èrba, la nueit, la ploja, la nèu, lo tòr, lo huec, lo hum, lo vent, lo baston, lo paparòc, l'arròsa, lo muguet, la pimparèla, la tulipa.

Tot aqueth lexic que devèva èster utilizat suu tèmi de l'environament qu'avèvi causit de tribalhar sus tot la mea sequéncia de sciéncias. Atau, qu'aurem podut observar diversas faïçons d'abondar aqueth vocabulari : sia las relacions entre los mots com : qui minja qui ? On demora ... ? sia per l'estudi deu mot mercés a imatges. (de véder annèx 5)

Lo tablèu de qui segueish que lista d'un biais non exhaustiu los diferents supòrts e activitats a l'entorn de l'imatge segon los objectius prevists.

Supòrts	Activitats	Objectius
- imatgèrs (imatges de qui presentan objèctes familiars que podem nomenar) - fichièrs d'imatges - jòcs de memorizacion - catalògues de tots	- lectura dab l'ensenhair - lectura autonòma, soleta o en petits grops - jòcs dab consignas	- enriquir lo vocabulari - arrecèrca selectiva dens un sarròt d'informacions
- libes illustrats : → contes → albums	- lectura per un adulte - lectura autonòma	- conduita deu raconte - estructuracion logica e cronologica - recèrca dens l'illustracion d'indics
- imatges sequencialas d'ua istuèra coneguda	- hicar en òrdi	- estructuracion logica e cronologica

- imatges sequencialas o benda dessenhada	- inventar ua istuèra a perpaus sus dus o tres imatges de qui presentan un personatge dens diferentas situacions. - inventar la fin d'ua istuèra contada per ua seguida d'imatges dens l'òrdi. - inventar mantuas istuèras dab los medishs imatges.	- descobèrta de la polisemia - desvelopament de l'imaginacion - decentracion affectiva e mentala - despassament de la pensada egocentrica - estructuracion logica e cronològica.
- puzzles - creacion d'un jòc d'assemblatge de las partidas deu còs d'un insecte dab elements de pegar suu tablèu. Los escolans que vieneràn pegar la bona partida a la consigna « que vòli ua ala »...	- constituer un puzzle - fabricar un puzzle en talhar un imatge sancèr.	- orientacion dens l'espaci - arreperatge per recèrca d'indics - explicacion deus indics retenguts.

Descobèrta deu monde

Aquiu, qu'èra la disciplina mei vasta e mei interessanta de trabalhar sus aqueth projècte d'ensenhament per l'imatge. Los diferents aspèctes de la descobèrta deu vivent ne son abordats qu'en partir de mesas en situacions e d'observacions tà respóner a la curiositat deus escolans. En mairau, l'important qu'ei de reperar çò d'observat. L'essenciau qu'ei de préner consciéncia de la diversitat deu monde viu e deus diferents ambients en tot identificar uas de las caracteristicas comunas deus vegetaus e animaues.

Los regents que dipausan d'utís com lo siti « La main à la pâte ». L'anar preconisat per aqueth siti qu'ei la contruccion per l'exploracion, l'experimentacion e la discussion. Qu'aprenem per l'accion en implicar-se, l'aprentissatge qu'ei long e que's basa sus l'interaccion e la gestion de l'error. Las sesilhas de classa que son organizadas a l'entorn de tèmis, tà que los progrès sian possibles tan per l'acquisicion de coneishenças e deu lengatge orau e ecrit. Un temps pro long que dèu èster consacrat sus cada tèmi tà perméter las arrepresas, las reformulacions e l'estabilizacion deus aquesits. Tau men projècte, la magèr partida de l'observacion que's va

passar dab lo dessenh animat pr'amor deu temps impartit tau men estagi. Las observacions de la natura que son projèctes sus l'annada. Lo cicle de la volamaria per exemple que s'espandeish sus mei de cinc setmanas ! Qu'ei un projècte interessant tà aprèner tot lo cicle deus insèctes e lo desvelopament per etapas.

La mestresa de las lengas qu'ei ajudada per la practica d'activitats scientificas. Dens aqueth contèxte, lo mainat que pòt aprèner a cercar lo mot, la fòrma verbala o las modalitats de lengatge de qui permeten de plan comunicar las soas observacions o las soas explicacions.

« La main à la pâte » qu'ahisca l'escambi orau a l'entorn de las observacions, de las ipotèsis, de las experiéncias e de las explicacions. Un hèish d'escolans, de qui coneishen dificultats dens cèrtas disciplinas, que s'exprimeishen dab plaser pendent las activitats scientificas quan la manipulacion implica lo mainat dens un tribalh en comun.

La discussion scientifica que pòt tanben formar au debat ciutadan : l'escolan qu'apren a argumentar lo son punt de vista, a escotar los autes,...

Reperar-se dens lo temps e l'espaci

A la rubrica reperar-se dens lo temps, las instruccions oficialas de 2002 que disen que cau comprèner e utilizar com cau lo vocabulari deu reperatge e de las relacions dens lo temps e l'espaci.

L'exploracion e la estructuracion de l'espaci que son objectius fundamentaus de l'escòla mairau. Que condicionan la construccion de competéncias utilas au desvelopament deu dròlle, dens los reperatges espacials o temporals, dens l'autonomia o dens l'adquisicion de sabers.

A la fin de mairau, las competéncias demandadas que son :

- arreperar objèctes o desplaçaments dens l'espaci au par de si-medish ;
- descríver posicions relatives o desplaçaments dab indicis espacials ;
- descríver e arrepresentar simplement l'entorn pròche (classa, escòla, barri...) ;
- descríver espacis mensh familiars (espaci vèrd, terrenh vagat, bòscs, estanh, plèish, parc animalèr) ;
- seguir un camin descriut oraument (pauc a pauc), descríver o arrepresentar un camin simple ;

- saber reproduir l'organizacion dens l'espaci d'un ensemble limitat d'objèctes en manejà"us ;
- *interessar-se a espacis desconeguts vists dens documentaris.*

Descobrir lo vivent

Qu'èi sustot tribalhat suu domèni deu vivent. En cicle 1, lo mainat que dèu arretrobar l'òrdi de las pausas d'un desvelopament que sia animau o vegetau, tornar constituir imatges deu còs d'un òmi, d'un animau o d'ua planta au par d'elements separats, arreconéisher manifestacions de la vita animala o vegetala ligadas a foncions de creishença, de nutricion, de locomocion e de reproduccion e fin finala reperar quauquas caracteristicas de l'ambient naturau.

Dens las paginas de qui segueishen, que trobaratz, la programacion de las sequéncias de lengua e de descobèrta deu monde. Las ficas de preparacion que son lo rebut deu men tribalh e de las meas pensadas au moment de l'estagi.

Que perpausarèi mei tard las resultas de l'estagi e las meas conclusions dab drin de distàncias sus la mea problematica de Master.

Compreneson d'un raconte e aquesicion deu lexic deus insèctes e de descripcion d'imatges

Informacions generaus

Objectius : descréver, contar ua istuèra, produsir un enonciat orau tà que sia escrit, exprimir-se e tribalhar amassa

Durada : 2 òras 40 (projècte pluridisciplinari de 20 òras : òras de descobèrta deu monde, òras tà exprimir-se dab lo son còs, òras tà percéber, sentir, imaginar, crear)

Prerequesits : conséisher lo vocabulari tà descréver un personatge, un lòc, un objècte. Saber formular frasas simplas sancèras.

Matèrias transversalas ligadas : descobèrta deu monde / descobrir l'escrit / vèder escolan / hèr, exprimir-se dab lo son còs / percéber, sentir, imaginar, crear

Desbanament de las sedenças

Sedença 1 : Mesa en plaça deu projècte / Evaluacion diagnòstica

Nocions : escotar e comprèner un texte legit per l'adulte
Documents : Lo conte de las volamarias e deus pucilhons

20 min

Sedença 2 : Expression plastica sus un passatge

Nocions : utilizar lo dessenh com mejan d'expression e de representacion
Documents : lo conte de las volamarias e deus pucilhons

20 min

Sedença 3 : Reconeishença deus elements claus

Nocions : descréver imatges dab un vocabulari simple
Documents : cartas deus personatges, objèctes e lòcs

20 min

Sedença 4 : L'ajuda d'imatges fixes

Nocions : escotar e comprèner un texte legit peu adulte
Documents : imatges cronologics deu dessenh animat

20 min

Sedença 5 : Evaluacion formativa

Nocions : situar esveniments los uns per rapòrt aus autes
Documents : imatges deu dessenh animat per cadun

20 min

Sedença 6 : L'ajuda deu dessenh animat

Nocions : escotar ua produccion, exprimir-se e parlar dab los autes / utilizar com cau lo vocabulari d'arreperatge dens lo temps
Documents : dessenh animat + imatges cronologicas

20 min

Sedença 7 : Invencion d'ua istuèra collectiva

Nocions : produsir un enonciat orau tà que posquia estar ecriut per un adulte / escotar, tribalhar amassa
Documents : cartas personatges, objèctes e lòcs

20 min
29

Sedença 8 : Dictada a l'adulte dab vocabulari impausat

Nocions : produsir un enonciat orau tà que posquia estar ecriut per un adulte / escotar, tribalhar amassa
Documents : cartas arretengudas peus escolans

20 min

1 Mesa en plaça deu projècte

Apropriar-se la lenga

Objectius de sedença

Escotar e comprèner un texte legit peu adulte, respòner aus questions, utilizar un vocabulari simple

20 min

Materiau

Regenta : istuèra de las volamarias e deus pucilhons + questions
Escolans : pas nat

Compètèncias lengatgièras

Utilizar un vocabulari simple e conegut, mestrejar la formulacion de question « quin se ditz X ? »

Prerequisits

Comprèner lo desbanament d'ua istuèra, saber entèner los indicis tà arreconèisher los personatges. Au nivèu deu vocabulari, aquesta sedença que serà ua evaluacion de las coneishenças globaus de la lenga

1. Descubèrta de l'istuèra

Collectiu

escota

5 min

Debanar :

L'istuèra de las volamarias e deus pucilhons qu'ei contada dab las intonacions de qui cau tà permèter ua compreneson de las bonas. Pas de pausas, ni d'intervencion, ni d'explicacion de vocabulari.

Consinhas :

Jo que sèi ua istuèra. Que la vam escotar amassa shens brut. Que cau tot escotar pr'amor après que'm vau pausar'vs questions.

2. Compreneson globau de l'istuèra

Collectiu

interaccions

5 min

Debanar :

La tòca d'aquesta fasi qu'ei de deishar los escolans exprimir-se tà evaluar lo nivèu de lenga, los besonhs lengatgèrs e los aquesits.

Que calerà desihar installar-se las interaccions entre los escolans

Consinhas :

Qu'avetz compres de l'istuèra ? Qui la me pòt explicar ?

3. Test de recèrca

Collectiu

questions precisas

10 min

Debanar :

Tà responèr a la mea problematica de memòri qu'ei aprestat ua lista de questions tà véder segon las responsas si los imatges e jogan un arròtle dens la compreneson globau de l'istuèra o non. La tòca qu'ei questions de pausar e estancar-se quan los escolans ne coneishen pas la responsa.

Questions de pausar :

On se debana l'istuèra ?

→ responsa esperada : la crampa e lo casau

Quines son los personatges ?

→ responsa esperada : Gaston, Colina, Zinà

Qui ei Zinà ?

→ responsa esperada : ua aranha

Mercès a quin objècte los dròlles e ariban au casau ?

→ responsa esperada : bòtas magicas

Qui demoran au casau ?

→ responsa esperada : volamarias e pucilhons

Qué minjan las volamarias ?

→ responsa esperada : pucilhons

De quina color e son los pucilhons ?

→ responsa esperada : negres

Qué minjan los pucilhons ?

→ responsa esperada : huelas

Qu'utiliza la Colina contre los pucilhons ?

→ responsa esperada : poson

Qu'ei çò de qui's passa ?

→ responsa esperada : que tua tots los insèctes

[Que hèn los paisans hens los camps ?

→ responsa esperada : que hican insecticida tà tuar aujams e l'equilibre qu'ei romput]

Analisi

Purmèra analisi :

L'escota n'èra pas atenta. Los mainats qu'an dit que n'avèvan pas comprés l'istùera.

La responsa a las questions qu'èra mauaisida. N'an pas responut a las questions solets.

L'istùera qu'èra tròp longa taus petitas seccions e taus mejans. Lo vocabulari qu'èra a pausar abans tà comprèner au mensh çò de qui's passa.

Qu'an arresponut a las questions deus personatges en desbrombar Zinà. Qu'an gahat quauques mots com poson, botas magicas e pucilhons en çò purmer.

Dusau analisi (mei tard) :

Quauques dias après, n'ei pas cambiat lo debanar de la sequéncia pr'amor de las arrechamentacions de la regenta de qui'm disèva que normaument e comprenent tot. En efèit, si tot n'èra pas comprès e i avèva hèra de causas entenudas e quitament petits elements bracs.

Remediacions

Tà avançar dens la sequéncia, qu'ei tradusit quauques mots tà que sia clar au mensh taus personatges centraus de l'istùera. La regenta que'us avèva après « maria-vidau » tà « volamaria » (aquò qu'ei ua deus mainats de qui m'a dit apres aver abut l'arrevirada deu mot. Lo « pucilhon » n'èra pas tampòc conegut deus mainats quitament en francés.

Sinon, n'ei pas volut cambiat la seguida pr'amor dens la mea problematica de memòri que depen de la produccion deus escolans shens e dab imatges.

Objectius de sedença

Nocionaus : produir un enonciat orau clar tà que sia escrit per un adulte
Metodologics : utilizar lo dessenh com mejan d'expression e de representacion

20 min

Materiau

Regenta : istuèra de las volamarias e deus pucilhons
Escolans : pagina blanca de papèr, gredons de colors, futres

Compétèncias lengatgièras

Utilizar lo vocabulari de descripcion d'imatges

Prerequisits

Saber descríber ua accion, aver compres l'istuèra dens la soa globalitat

1. Rebrembe de l'istuèra

Collectiu

escota

5 min

Debanar :

L'istuèra de las volamarias e deus pucilhons qu'ei tornada legir dab las intonacions de qui cau tà perméter ua compreneson de las bonas. Pas de pausas, ni d'intervencion, ni d'explicacion de vocabulari.

Consinhas :

Jo que sèi ua istuèra. Que la vam escotar amassa shens brut. Que cau tot escotar pr'amor après que'm vau pausar'vs questions.

2. Talhèr d'expression visuau

Individuau

practica

10 min

Debanar :

Los escolans que son separats en dus talhèrs (lo dusau qu'ei desvelopat en sedença 3. Los grops que cambian la sedença après.).
La tòca d'aquesta fasi qu'ei de deishar los escolans exprimir-se dab ua practica artistica tà avalorar la compreneson globau de l'istuèra e la loa facultat d'adaptacion e d'expression personau. Que son libres de dessenh çò que volen, ne seràn pas gavidats.

Consinhas :

« Dessenha çò que t'a lo mei marcat. »

3. Familiarisacion dab l'escrit e mesa en comun

Collectiu

refleccion

5 min

Debanar :

A mesura, los escolans que van amiar los dessenh e balhar-me un títol en occitan tà defenir lo dessenh. Que serà lo parat de véder las mancas de vocabulari e integrar (si besonh) ua sedença d'aprentissatge deu lexic de qui manca.
Que vau escriber lo títol en devath deu dessenh tà que se familiarisan dab l'escrit.
Çò de qui'm va interessar tanben qu'ei de véder la scèna de qui van causir. Que va determinar tanben la loa faïçon de seleccionar l'important d'ua istuèra e los passatges los mei aisits de comprèner.

Quan ajan tots acabats, que vam hèr ua mesa en comun dab l'afichatge deus dessenh e la lectura deus títols

Consinhas :

Çò qu'as dessenh ? Vam escriber amassa lo títol deu ton dessenh.

Analisi / Remediacions

Los dessenh que dependèvan de la compreneson de l'istuèra contada. N'avèi pas previst lo pòc de compreneson.
En generau qu'an tots dessenhats personatges pr'amor qu'an comprés qu'èran dus : Gaston e Colina. Quan ei arrevirat lo lexic de « volamaria » e de « pucilhon », quauques uns de qui an escotat (granass seccions en prioritat), qu'an dessenh volamarias en mei. Cada mainat que m'a parlat deu son dessenh. Pensi que n'an pas la costuma de balhar títol a un dessenh donc qu'èi abut hèra de mau dab aquera fasi. Qu'avèvan hèit la setmana d'abans un trabalh sus ua istuèra inventada per la regenta « Lo monde de Sho la hromiga » donc mantuns que m'an dictat « Lo monde de ... » sia de « ... Gaston e Colina » sia de « ... las volamarias ».

Aquesta sedença que s'ei plan passada manca que l'istuèra n'èra pas vertaderament compresa. Tanben, n'avem pas abut lo temps de hèr ua mesa en comun deus dessenh e deus títols. Qu'ei decidit per manca de temps e per manca de diferèncias entre los títols, de non pas tornar sus aquesta sedença e de deshar lo dessenh de costat.

3 Reconeishença deus elements

Apropriad-se la lenga

Objectius de sedença

Nocionaus : Nommar dab exactitud un objècte, ua persona o ua accion / formular ua descripcion

20 min

Materiau

Ficas dab los imatges deus personatges, deus lòcs e deus objèctes (véder annèxes)

Compétencias lengatgièras

Vocabulari de descripcion d'imatges / Saber pausar questions tà aver un mot de vocabulari

Prerequisits

Saber describer ua accion, aver comprés l'istùera dens la soa globalitat

1. Rebrembe de l'istùera

Collectiu | escota

5 min

Debanar :

L'istùera de las volamarias e deus pucilhons qu'ei tornada legir dab las intonacions de qui cau tà perméter ua compreneson de las bonas. Pas de pausas, ni d'intervencion, ni d'explicacion de vocabulari.

Consinhas :

Que vam tornar escotar l'istùera de las volamarias amassa shens brut. Que cau tot escotar pr'amor après que'm vau pausar'vs questions.

2. Talhèr d'expression visuau

Individuau | reflexion

5 min

Debanar :

Los escolans que tribalkan dab las ficas sus las quaus qu'ei hica imatges deus personatges, deus lòcs e deus objèctes citats dens l'istùera. Que cau entornejar las bonas responsas. Qu'ei tà saber si an entenut los indicis tà arreconéisher tots aquestes elements. Que serà dejà la dusau o tresau lectura de l'istùera.

Que vau passar tà véder las errors. Que vau demandar a cadun perquè a causit tau o tau imatge. Que vau notar la loa facultat a entèner, comprèner e arretièner los indices d'un tèxte.

Consinhas :

En purmèr, que vam cercar qui ei Zinà. Que cau entornejar un deus purmèrs imatges...

3. Mesa en comun

Collectiu | interaccions oraus

10 min

Debanar :

Amassa, que vam corregir. La tòca n'ei pas d'arrelhevar las pècas mes d'entèner las descripcions deus imatges que hèn los escolans. Qu'ei ua sòrta d'avaloracion formativa. Qua van aver besonh deu vocabulari deu còs, deus lòcs de la vita vitanta, d'arrepertge dens l'espaci,... Taus petitas seccions, aqueth vocabulari ne serà segurament pas aquesit mes tà los autes que serà ua reactivacion. Si n'ei pas briga conegut, me calerà hèr ua sedença sus aqueth tipe de vocabulari.

Çò qu'ei esperat de la sedença :

Personatges :

Zinà qu'ei ua aranha donc qu'ei aqueste imatge. Aquò qu'ei ua graulha. Aquò qu'ei ua mosca. Aquò qu'ei un ausèth.

La volamaria qu'ei aquò pr'amor aquò qu'ei un talòç, aquò un mosquit e aquò un bohon.

Dens l'istùera Colina qu'ei deu peu ros e deus grans uelhs vèrds donc Gaston e Colina que son eths.

Tòm e Sakura : Ne son pas eths pr'amor lo hrai qu'ei mei gran e lo tèxte que'ns ditz qu'ei Colina la gran sòr

Tòm-Tòm e Nanà : Ne son pas eths pr'amor la gojata qu'ei deu peu de lin / qu'ei blonde

Bart e Lisa : Ne son pas eths pr'amor que son jaunes e puish la gojata qu'ei ua neneta, ne pòt pas èster la Colina

Lòcs :

Aquò qu'ei la piscina : l'istùera ne's debana pas aqui. Aquò qu'ei l'ostau, l'istùera ne's debana pas aqui / a la debuta que's debana aqui pr'amor la crampa qu'ei dens l'ostau. Aquò qu'ei l'escòla e l'accion ne's debana pas aqui. Aquò qu'ei lo rosèr e las volamarias que viven dens lo rosèr. Aquò qu'ei lo casau, l'istùera que's debana aqui. Aquò qu'ei la crampa e a la debuta la Colina e lo Gaston que i son.

Objèctes :

Aquò que son las bòtas magicas de Colina, que son vèrdas com la deu casau.

Aquò ne va pas, qu'ei ua bagueta magica.

Aquò, qu'ei ua masca de Carnaval n'i a pas dens l'istùera.

Aquò, qu'ei la mascagàs qu'utilizan los pucilhons tà protegir-se deu poson.

Aquò, qu'ei l'insecticida qu'utiliza la Colina.

Aquò, qu'ei ua murgutèra, ne serveish pas dens l'istùera.

Analisi

Qu'èi causit de non pas parlar de Zinà pr'amor los mainats n'an pas jamei comprés que i avèva un personatge de qui èra ua aranha. Que'm soi estancada suus autes personatges e qu'estoi suspresa de las responsas. Qu'avèvi pensat que los mainats n'avèvan pas comprés l'istùera e qu'èi abut paur d'enquèra començar ua sedença shens aver nada responsa. En hèit qu'estoi suspresa de la responsa d'un mainat de qui a dit davant lo purmèr imatge que los personatges n'èran pas Gaston e Colina pr'amor lo hrair qu'èi mei grana e que dens l'istùera Gaston que lo petit hrair de Colina. Qu'estè la medisha responsa tà l'imatge de Tòm-Tòm e Nanà. Bart e Lisà qu'èran tròp coneguts tà que posquian passar per Gaston e Colina, mes aquestas imatges que m'an permetut de tornar gahar los petizons de qui èranjà partits per la hièstra.

Au nivèu deus lòcs, qu'an balhat lo bon lexic e qu'an tot trobat en tot justificar que la crampa qu'èra dens l'ostau donc « tiò que's passa dens l'ostau ». Lo sol problèma qu'èi abut, ei d'avèr frasas sonque en francès e pas nada en occitan manca las de qui demandava de tornar díser dab jo.

Las objèctes n'an pas tanpòc pausat tròp de problèmas. Lo sol qu'èra la mascagàs pr'amor n'avèvan pas entenut parlar d'aquò dens la mea istùera mes qu'an totun devinar que n'èra pas la masca de Carnaval.

Remediacions

Aquiu, que soi contenta de tot çò que m'an dit. Que'm soi apercebut que los escolans ensajan de testar la mea paciència e la mea resisténcia pr'amor quan m'an dit que n'avèvan pas comprés, taus grans qu'èra faus. Ne vau pas cambiar la seguida pr'amor normalament las purmèras sedenças qu'èran las mei mauaisidas e que comprenen casi-tot shens supòrt visuau. Que m'auré calut, per contra, tornar díser lo conte d'autes còps tà que sia mei comprés. Mes qu'èi un choes tau memòri tà poder véder çò de qui foncciona de mièlher.

Objectius de sedença

Nocionaus : Escotar e comprèner un texte legit per l'adulte, respòner aus questions, utilizar un vocabulari simple

20 min

Materiau

Regenta : istuèra de las volamarias e deus pucilhons + imatges deu filmòt + questions

Compètèncias lengatgièras

Vocabulari de descripcion d'imatges / Saber pausar questions tà aver un mot de vocabulari

Prerequisits

Comprèner lo desbanament d'ua istuèra, saber entèner los indicis tà arreconéisher los personatges en ajudar-se deus imatges.

1. Remembre de l'istuèra

Collectiu

escota

5 min

Debanar :

L'istuèra de las volamarias e deus pucilhons qu'ei legida enqùera dab las intonacions de qui cau tà permèter ua compreneson de las bonas. Aqueste còp, los imatges tirats deus filmòt que van servir de supòrt visuau a la memorisacion.

Consinhas :

Que vam tornar escotar l'istuèra de las volamarias amassa shens brut. Que cau tot escotar pr'amor après que'm vau pausar'vs questions.

2. Compreneson globau de l'istuèra

Collectiu

interaccions

5 min

Debanar :

La tòca d'aquesta fasi qu'ei de deishar los escolans exprimir-se tà evaluar l'evolucion deu nivèu de lenga, los besonhs lengatgèrs e los aquesits.

Que calerà deishar installar-se las interaccions entre los escolans. Los imatges que seràn afichats au tablèu e los escolans que van contar l'istuèra en ajudar-se deus imatges.

Consinhas :

Qu'avetz comprés de l'istuèra ? Qui la me pòt explicar ?

3. Test de recèrca

Collectiu

questions precisas

10 min

Debanar :

Las questions de la purmèra sedença que son pausadas enqùera tà véder si mercés aus imatges e van mei luenh dens las reponsas.

Questions de pausar : las medishas que pendent la sedença 1

Analisi / Remediacions

Aqueste còp, los escolans qu'an comprés de plan e que semblan hèra interessats. Los imatges qu'an ajudat a la concentracion.

Que'm soi estancada a cada imatge tà'us deishar legir l'imatge, arreperar los indices, espiar las colors,...

Qu'ei abraçat l'istuèra tà que l'atencion e sia mièlhora. Qu'a fonccionat taus grans e mejans mes los petits n'arriban pas a concentrar-se au canton d'arregropament mei de cinc minutas.

Que m'aurè calut hèr autas activitats abans de contar l'istuèra après los rituaus.

Au nivèu de las questions, n'an pas abut besonh d'ajuda tà respòner a las principalas. Zinà n'èra pas suus imatges donc n'an pas podut arrespòner. La responsa a la color deus pucilhons qu'èra influenciada per l'imatge. Qu'an arresponu qu'èran vèrds e non pas negres.

Qu'avèvi tirat exprès l'imatge deus paisans, n'an pas escotat la fin de l'istuèra e n'an pas arresponut tanpòc.

Objectius de sedença

Nocionaus : Evaluar la progression de l'apprentissatge deu lexic / Situar esveniments los uns au part deus autes

20 min

Materiau

Ficas individuaus dab los imatges tirats deu filmòt dens lo desòrdi (véder annexes), pega e pagina blanca

Compétencias lengatgièras

Utilizar lo vocabulari de descripcion d'imatges

Prerequisits

Saber describer un imatge, aver compres l'istùera dens la soa globalitat

1. Enonciacion de la consinha

Collectiu

escota

3 min

« Qu'avetz cadun imatges de l'istùera dens lo desòrdi. Que'us cau hicar dens l'òrdi de l'istùera. Que'us cau plaçar sus la pagina e aperar-me abans de pegar. X, e podes tornar díser la consinha ? »
Après uas o duas reformulacion(s) peus escolans, deishà'us tribalhar

2. Reperatge dens lo temps

Individuau

reflexion

7 min

Debanar :

En tribalh individuau, los escolans que tornan hicar dens l'òrdi los imatges deu filmòt mercés a la loa memòria o dab indicis deus imatges.

Consinhas :

Hicas dens l'òrdi de l'istùera los imatges qu'as dabant tu.

3. Correccion

Collectiu

orau

10 min

Debanar :

A l'orau, que vau questionar escolans sia pr'amor qu'an la bona responsa sia pr'amor que se son enganats. Après la correccion, les escolans que van pegar sus la pagina los imatges dens lo bon òrdi.

Justificacions esperadas :

1. A la debuta de l'istùera, los mainats que son dens la crampa e la Colina que's passa las bòtas magicas. Sus l'imatge, que vedem un lièit e la Colina qu'a las bòtas.
2. Dab las bòtas magicas que sautan dinc au casau per dessus planas e arrius. Sus l'imatge que son au dessus de l'arriu.
3. Los pucilhons que son devath las huelhas e sus l'imatge lo Gaston qu'a vist petits punts negres devath ua huelha.
4. La volamaria que minja los pucilhons. Sus l'imatge n'an pas de mascagàs donc qu'ei lo purmèr imatge.
5. Sus l'imatge, la Colina que vaporiza lo poson suu rosèr
6. Que vedem lo poison e totas las bèstias que son mortas.
7. Que i a un pucilhon de qui ei viu pr'amor qu'a ua masca viragàs.
8. Sus l'imatge que vedem un hèish de volamarias de qui arriban. Qu'ei l'idea de la Colina a la fin.
9. La volamaria que minja los pucilhons de qui an ua masca. Qu'ei la fin de l'istùera.

Conclusions / De rectificar

Lo temps que m'a mancat. Qu'èi començat per ensajar aquesta sedença dab los grans. Qu'a près un hèish de temps pr'amor deu flaquer. Dus o tres que s'i son escadut pro vist, los autes qu'an abut dificultats tà plaçar los imatges 3, 8 e 9. Qu'èi ensajat de hèr verbalizar mes qu'èra totun complicat pr'amor de la maishanta qualitat deus imatges fotocopiats. Ne vedèvan pas tots los indicis.

Pensi qu'aurè plan fonccionat en tribalhar per grops suus grans imatges coloridats. Qu'aurè calut ua sedença de mei après tà comparar los grans imatges e los petits e tornar hèr lo tribalh solet. N'avèvan pas vist sonque un còp los imatges pendent la lectura de l'istùera, n'èra pas sufisent.

Objectius de sedença

Nocionaus : Escotar ua produccion, exprimir-se e parlar dab los autes / utilizar com cau lo vocabulari d'arreperatge dens lo temps

20 min

Materiau

Regenta : materiau tà projetar lo dessenh animat + dessenh animat + questions

Compétencias lengatgièras

Utilizar lo vocabulari de descripcion d'imatges

Prerequisits

Comprèner lo desbanament d'ua istuèra, conéisher lo vocabulari de descripcion.

1. Projeccion deu filmòt

Collectiu

escota

5 min

Debanar :

Lo dessenh animat qu'ei projetat (segon lo materiau de la classa). Que dura 5 minutas.

Consinhas :

Que vam véder un filmòt de qui conta l'istuèra de las volamarias. Ne vòli pas nat de brut. Que cau tot escotar pr'amor après que'm vau pausar'vs questions.

2. Compreneson globau de l'istuèra

Collectiu

interaccions

5 min

Debanar :

La tòca d'aquesta fasi qu'ei de deishar los escolans exprimir-se tà avalorar l'evolucion deu nivèu de lenga, los darrèrs besonhs lengatgèrs e los aquesits.

Que calerà deishar installar-se las interaccions entre los escolans. Qu'espèri ua mei bona interraccion pr'amor deus imatges animats de qui balhan un ritme diferent.

Consinhas :

E coneishèvatz l'istuèra. E i a elements de qui vs'an trucat ? Avetz comprés causas en mei ?

3. Test de recèrca

Collectiu

questions precisas

10 min

Debanar :

Las questions de la purmèra sedença que son pausadas peu darrèr còp tà véder la diferéncia dab imatges animats. Plan segur, qu'espèri (si n'èra pas dejà lo cas) la responsa a totas las questions.

Questions a pausar :

On se debana l'istuèra ?

→ **responsa esperada** : la crampa e lo casau

Qui son los personatges ?

→ **responsa esperada** : Gaston, Colina, Zinà

Qui ei Zinà ?

→ **responsa esperada** : ua aranha

Mercès a quin objècte los dròlles e ariban au casau ?

→ **responsa esperada** : bòtas magicas

Qui demoran au casau ?

→ **responsa esperada** : volamarias e pucilhons

Qué minjan las volamarias ?

→ **responsa esperada** : pucilhons

De quina color e son los pucilhons ?

→ **responsa esperada** : negres

Qué minjan los pucilhons ?

→ **responsa esperada** : huelas

Qu'utiliza la Colina contre los pucilhons ?

→ **responsa esperada** : poson

Qu'ei çò de qui's passa ?

→ **responsa esperada** : que tua tots los insèctes

[Que hèn los paisans hens los camps ?

→ **responsa esperada** : que hican insecticida tà tuar aujams e l'equilibre qu'ei romput

Conclusions / De rectificar

Aqueste còp que s'ei hèra plan passat ! Qu'an volut véder lo filmòt dus còps, qu'an tot comprés e abans de pausar questions qu'èi abut arremarcars pertinentes de quauques escolans de qui m'an parlat deus paisans e deus camps en tot demandar si eths tanben e hican poson dens los camps tà tuar las volamarias. Qu'an plan vist la Zinà e qu'èran plan concernats per la tòca deu filmòt pr'amor qu'an parlat solets de çò de qui calèva har o pas dens lo casau tà aver bèras flors e volamarias. Qu'èi de senhalar totun qu'èran dens la BCD de l'escòla elementaria e donc qu'èran braves !

Objectius de sedença

Nocionaus : produir un enonciat orau tà que posquia estar ecrit per un adulte / escotar, tribalar amassa

20 min

Materiau

Cartas deus personatges, deus lòcs e deus objèctes, mots de vocabulari a utilizar

Compètèncias lengatgièras

Utilizar lo vocabulari de descripcion d'imatges

Prerequisits

Conéisher lo vocabulari de la sequéncia, formular ua descripcion, contar un tròç d'istuèra, préner l'iniciativa d'exprimir-se. Arrespectar los autes, escotar, tribalar amassa, arrespectar las règlas de vita

1. Enonciacion de la consinha

Collectiu | escota

3 min

«Amassa, que vam inventar ua istuèra. Aquiu que vs'èi hicat tots los imatges qu'avem tribalhats. Que va caler causir los nostes personatges, un lòc per la nosta istuèra e objèctes. Après, que vatz dictar-me la vòsta istuèra e que la vau hicar au tablèu. A la fin, que la vam illustrar e contar-la aus pairs. X, torna-me diser la consinha. »

Après uas o duas arreformulacions, que podem començar a causir las cartas. Ensajar de hèr parlar los « muts »

2. Causida de cartas

Collectiu | interaccions

4 min

Debanar :

Amassa, que vam causir las cartas de qui van ajudar a escriber l'istuèra. Que las vau afichar au tablèu tà aver tostemps ua traça, un hui conductor. Dab ua consinha aisida, que vau aumentar la dificultat en impausar mots de lexic qu'aurèi defenit en fonccion de las mancas generaus de la classa.

Consinhas :

Que'ns cau causir cartas tà escriber la nostra istuèra. Era ? Perqué ?

3. Invencion de l'istuèra

Collectiu | interaccions

13 min

Debanar :

A mesura, los escolans que van inventar ua istuèra. Que vau escriber au tablèu las ideas principalas las uas en devath de las autas com ua lista. Si las interraccions ne's passan pas de plan pr'amor daubuns e parlan tròp, d'autes pas briga o pr'amor que's pelejan, que cau instaurar lo baston de paraula.

Lo desbanament de la sedença que va depèner de las interraccions e deus escolans. Si l'istuèra qu'ei viste inventada, que podem començar la dictada a l'adulte d'acabar la sedença seguenta.

Consinhas :

Vam escriber ua istuèra amassa dab çò qu'avetz causit. Qui comença ? Qu'as ua idea ? Bon que vam parlar cadun lo son torn. Tà parlar que cau lhear lo dit.

Conclusions / De rectificar

Aquesta sedença (com las seguentas) n'a pas fonccionat. Qu'analisi aquesta cabussada com un manca de temps e sustot ua maishanta programacion. Qu'èi de precisar que la reparticion deus oraris ne permeten pas de tribalar de plan sus pòc de temps. Qu'èi ensajat de'us demandar d'inventar ua istuèra de tira après aver vist lo filmòt. Que son demorats seus imatges qu'avèvan vist e n'an pas podut destacar-se.

N'an pas la costuma de crear ua istuèra e qu'èi vist comprés que calèva deishar càder la sedença.

Que pòdi diser que l'imatge e perturba l'imaginacion deus mainats.

Qu'espèri aver la possibilitat de tornar dens la classa pendent l'aute estagi e tornar préner las sedenças 7, 8, 9 e 10 quauques mes après, shens tornar préner lo filmòt. Que serè interessant tanben de tornar préner lo vocabulari tà véder si l'an arretengut.

Objectius de sedença

Nocionaus : Produir un enonciat orau tà que posqua estar escriut per un adulte / escotar, trabalhar amassa

20 min

Materiau

Cartas arretengudas peus escolans, mots de vocabulari d'utilizar, lista escriuda suu tablèu a la seguida deu trabalh collectiu de la sedença 7

Compétencias lengatgièras

Utilizar lo vocabulari de descripcion d'imatges

Prerequisits

Conéisher lo vocabulari de la sequéncia, formular ua descripcion, contar un tròç d'istùera, préner l'iniciativa d'exprimir-se. Arrespectar los autes, escotar, trabalhar amassa, arrespectar las règlas de vita

1. Rebrembe de l'istùera

Collectiu

escota

3 min

Debanar :

En tot escotar-se, los escolans que's breman de la loa istùera e que la tornan contar.

Consinhas :

« Gèr qu'avem tribalhat sus ua istùera. Qui la me pòt contar ? »

« Plan ! Que'vs vau tornar legir la lista tà verificar »

→ lectura de la lista d'ideas en tot amuishar a mesura los mots tà aver ua consciéncia de l'escriut, deu sens de lectura e de la fonologia.

[S'i avèva ua debuta d'istùera escriuta, que la cau tornar legir tanben]

2. Dictada a l'adulte

Collectiu

interaccions

15 min

Debanar :

Los escolans que'm van dictar la loa istùera de qui vau escrìver au tablèu a fin e a mesura.

A la fin de l'istùera, que vau tornar legir, que vam tornar diser la consinha tà véder si los mots e son integrats dens l'istùera, si la logica i ei dens los personatges, los lòcs e los objèctes, si la lenga ei bona,... Lhèu (segon lo nivèu de lenga), que calerà integrar ua auta sedença tà tornar formular quauques punts.

Consinhas :

[A la fin] Que la vam tornar legir... Que va atau ? Que's dit aquò ? Aquò qu'ei drin repetit non ? Qui se pòt diser ?...

3. Arrelectura amassa

Collectiu

interaccions oraus

2 min

Debanar :

Quan pensi que los objectius e sian complits, qu'estancarèi la dictada e los tribalhs d'arreformulacion. Que vau tornar legir a tot doç, en tot amuishar los mots, lo sens de lectura,...

[A la recreacion, que'm vau arrecopiar sus ua pagina l'istùera e fotocopiar-la tà que sia illustrada peus escolans dens ua sedença individuau de motricitat fina après la recreacion]

Consinhas :

Que vau tornar legir tot doç. Espiatz e sustot escotatz la vòsta istùera pr'amor que la cau conéisher tà hèr los dessenh.

Conclusions / De rectificar

Com l'èi ja dit, n'èi pas podut tribalhar aquestas etapas de la sequéncia.

N'èi donc pas nada conclusion a hèr. Qu'ensajarèi de tornar préner aquestas etapas dens l'auta estagi

Objectius de sedença

Nocionaus : produir un enonciat orau clar tà que sia escrit per un adulte
Metodologics : utilizar lo dessenh com mejan d'expression e de representacion

20 min

Materiau

Regenta : istuguèra de las volamarias e deus pucilhons
Escolans : pagina blanca de papèr, gredons de colors, futres

Compétencias lengatgièras

Utilizar lo vocabulari de descripcion d'imatges

Prerequisits

Saber describer ua accion, aver compres l'istuguèra dens la soa globalitat

1. Rebrembe de l'istuguèra

Collectiu

escota

5 min

Debanar :

L'istuguèra de las volamarias e deus pucilhons qu'ei tornada legir dab las intonacions de qui cau tà perméter ua compreneson de las bonas. Pas de pausas, ni d'intervencion, ni d'explicacion de vocabulari.

Consinhas :

Jo que sèi ua istuguèra. Que la vam escotar amassa shens brut. Que cau tot escotar pr'amor après que'm vau pausar'vs questions.

2. Talhèr d'expression visuau

Individuau

practica

10 min

Debanar :

Los escolans que son separats en dus talhèrs (lo dusau qu'ei desvelopat en sedença 3. Los grops que cambian la sedença après.).
La tòca d'aquesta fasi qu'ei de deishar los escolans exprimir-se dab ua practica artistica tà avalorar la compreneson globau de l'istuguèra e la loa facultat d'adaptacion e d'expression personau. Que son libres de dessenh çò que volen, ne seràn pas gavidats.

Consinhas :

« Dessenha çò que t'a lo mei marcat. »

3. Familiarisacion dab l'escrit e mesa en comun

Collectiu

refleccion

5 min

Debanar :

A mesura, los escolans que van amiar los dessens e balhar-me un títol en occitan tà defenir lo dessenh. Que serà lo parat de véder las mancas de vocabulari e integrar (si besonh) ua sedença d'aprentissatge deu lexic de qui manca.
Que vau escriber lo títol en devath deu dessenh tà que se familiarisan dab l'escrit.
Çò de qui'm va interessar tanben qu'ei de véder la scèna de qui van causir. Que va determinar tanben la loa faïçon de seleccionar l'important d'ua istuguèra e los passatges los mei aisits de comprèner.

Quan ajan tots acabats, que vam hèr ua mesa en comun dab l'afichatge deus dessens e la lectura deus títols

Consinhas :

Çò qu'as dessenhats ? Vam escriber amassa lo títol deu ton dessenh.

Conclusions / De rectificar

Pas hèitas, pas pro de temps

Las sedenças de descobèrta deu monde qu'èran ligadas peu emplèc deu temps dab las de lenga.
A trucas de tornar díser lo vocabulari, que l'ac conéishen. Uei lo dia, n'ai pas podut causir quina sequéncia / sedença èra la mei pertinenta tà la problematica deu memòri pr'amor e son tan arreligadas que'ns cau estudiar-las amassa !

L'aquesicion deu lexic animalèr

Informacions generaus

Objectius : conéisher manifestacions de la vita deus animaues e las arreligar dab granas fonccions : creishença, nutricion, locomocion, reproduccion

Durada : projecte pluridisciplinari de classa sus duas setmanas
→ 20òras

Prerequisits : Soviers de l'eslhevatge de talòs, de las cantas dab los insectes e deus libes estudiats en cors las autas annadas o mes (« Hoù dejà ! », « L'abelha e lo mosquit »...)

Matèrias transversalas ligadas : motricitat fina, apropiar-se lo lengatge

Desbanament de las sequéncias

Sedença 1 : Conéisher quauques animaues de plan

Nocions : arretrobar informacions dens un raconte o un libe
Documents : Libes, magazines, « Las petitas bèstias de Tatsu Nagata »

20 min

Sedença 2 : Los animaues explicats peus escolans

Nocions : exprimir-se, contar las recèrcas
Documents : imatges

20 min

Sedença 3 : Creacion de las ficas d'identitat

Nocions : conéisher manifestacions de la vita deus animaues e las arreligar dab granas fonccions : creishença, nutricion, locomocion, reproduccion
Documents : imatges, escritura deus petits noms

20 min

Sedença 4 : Qui minja qui ?

Nocions : Conéisher lo vocabulari deus animaues : lo petit nom, e ço de qui minjan. Saber d'iser qui ei minjaire o minjat.
Documents : Jòc de memòri, diccionari deus animaues

20 min

Sedença 5 : Avaloracion

Nocions : conéisher manifestacions de la vita deus animaues e las arreligar dab granas fonccions : creishença, nutricion, locomocion, reproduccion
Documents : pas nada (avaloracion oral)

20 min

Sedença 5 : Avaloracion

1 Conèisher quauques animaús de plan

Descobèrta deu monde

Objectius de sedença

Nocionaus : conèisher manifestacions de la vita deus animaús e las arreligar dab granas fonccions : creishença, nutricion, locomocion, reproduccion
Metodologics : adaptar lo son gèste au materiau, exprimir-se, conèisher lo vocabulari deus animaús.

20 min

Materiau

Pèga, cisèus, futres, cartas deus animaús, libes e magazines, libe « Las petitas bèstias » de Tatsu Nagata arrevirat

Compètèncias lengatgièras

Conèisher lo vocabulari deus animaús : lo petit nom, los desplaçaments, los ueus o petits, las caracteristicas. Saber descrìver e hèr arreconèisher aus autes.

Prerequisits

Soviers de l'eslhevatge de talòs, de las cantas dab los insectes e deus libes estudiats en cors las autas annadas o mes (« Hoù dejà ! », « L'abelha e lo mosquit »,...)

1. Consinha

Collectiu

escota

2 min

Debanar : Dus talhèrs en grops de nivèu : PS d'un costat pr'amor qu'an besonh tostemps d'ajuda et MS/GS de l'autre en autonomia. Dens tots los cas que cau causir un animau de la lista balhada

Consinhas :

Que'ns vam separar. Los grans que van anar aqui e los petits que demoran au canton d'arregropament. Los grans qu'anatz causir un animau : lo pregadiu, lo bohon, lo mosquit, la mosca, la murgueta, lo pucilhon o la volamaria.

2. Petitas seccions

Grop

recèrca

20 min

Debanar :

1. Escota deu libe de Tatsu Nagata (10 min)
2. Causida d'un animau entre lo limac, la hromiga, lo talòs, lo hariçon, l'aranha, la cavèca e la graulha. Exercici suu animau causit. Qua calerà pegar los bons imatges sus la fica puish colorar los dessenh. (10 min)

Consinhas :

Consinhas balhadas segun la concentracion, lo nivèu de compreson e la capacitat d'autonomia.

3. Mejanas e granas seccions

Grop

recèrca

20 min

Debanar :

1. Que van cercar informacions suu animau causit.
2. Mesa en comun deu tribalh a l'orau

Consinhas :

1. Que'vs cau cercar peu ton animau on viu, ço que minja, lo nombre de patas, quin se mud e quin hè petits.
2. Parla'ns deu ton animau

Conclusions / De rectificar

L'atencion deus mejans e petits n'èra pas de las bonas. Qu'èi donc causit de tribalhar sus un libe mei petit de Tatsu Nagata dab los mejans (lo petit [un absent] n'èra pas atentiu e n'a pas escotat). Qu'avem parlat deus insectes mes shens aver resultats concludents. A l'inversa, qu'èri impressionada per lo tribalh deus grans. Pendant 20 minutas que son partits cadun dab lo son insecte a la recèrca de las informacions demandats. Que son tornats tà demandar un aute insecte. Qu'an cercat sus libes de la classa e tanben suu libe de Tatsu Nagata qu'avèvi hicat a dispausicion. Qu'an tots « legit » lo libe e los dessenh que permeten de tirar conclusions de las bonas ! Qu'an podut tirar informacions pertinentes deus imatges de libes, qu'an apreciat la sedença e qu'an après de las loas recèrcas. Que m'an explicat los insèctes. Quauques dessenh que son en anèxes.

Lo punt de qui aurè de rectificar qu'èi : « com cau dar l'enveja aus mejans de tribalhar en autonomia sus ua consinha precisa ? » Lo flaquèr que comença a se sentir e qu'èi hèra de mau a interessar los mejans e petits.

2

Aprèner amassa los animaús

Descobèrta deu monde

Objectius de sedença

Nocionaus : conéisher manifestacions de la vita deus animaús e las arreligar dab granas fonccions : creishença, nutricion, locomocion, reproduccion
Metodologics : exprimir-se, mnommar, pausar questions, contar

20 min

Materiau

Libes e cartetas

Compétencias lengatgièras

Conéisher lo vocabulari deus animaús : lo petit nom, los desplaçaments, los ueus o petits, las caracteristicas. Saber descríver e hèr arreconéisher aus autes.

Prerequisits

Lo lexic vist pendent la sedença purmèra

Mesa en commun de la sedença 1

Collectiu | institucionalizacion

20 min

Debanar :

Cada escolan que vien contar aus autes çò qu'a après suu son animau. Lo dialogue que s'installa e los mainats que s'expriman.

La tòca qu'ei de s'escàder a bastir compétences lengatgèras e lexic suus animaús en tot aprèner a conéisher mantuns petits animaús de la vita vitanta.

Consinhas :

Qui vòu vièner parlar deu son animau ? X ? Plan. Quin s'apèra ?

(si lo mainat qu'a problèmis tà parlar:) E quantas patas a ? On demora ? Que pon ueus ?

Qui se desplaça ? Que serpentèja ?

Lo vocabulari hicat abans que serà amiat a fin e a mesura

Conclusions / A rectificar

Aquesta sedença qu'estè abracada pr'amor de lo manca d'atencion deus mainats. Que i avèva tròp d'animaús e n'an pas podut demorar atentius aus autes. Lo vocabulari qu'estè arreprès totun e qu'avèvam parlat deus insectes principaus.

Pensi que quan los mainats e son aflaquits, ne cau pas insistir e tornar prèner lo còp d'après. N'èi pas abut lo temps de tornar prèner la sedença pr'amor de las constrentas de l'emplèc deu temps.

3

Creacion de ficas d'identitat

Descobèrta deu monde

Objectius de sedença

Nocionaus : conéisher manifestacions de la vita deus animaues e las arreligar dab granas fonccions : creishença, nutricion, locomocion, reproduccion
Metodologics : adaptar lo son gèste au materiau, exprimir-se, conéisher lo vocabulari deus animaues.

20 min

Materiau

Ficas d'activitat, imatges, pega, cisèus, futres

Compétencias lengatgièras

Conéisher lo vocabulari deus animaues : lo petit nom, los desplaçaments, los ueus o petits, las caracteristicas. Saber descréver e hèr arreconéisher aus autes.

Prerequisits

Lo lexic vist pendent la sedença purmèra, saber arrecopiar mots escrits

Petitas seccions

Individuau

recèrca

15 min

Debanar :

Los petits que van tornar hèr la medisha fica que tà la sedença 2 mes aqueste còp que van causir los animaues suus quau los grans avèvan tribalhat. Atau qu'ei ua petita avaloracion formativa tà saber çò qu'an arretengut. Que'm calerà ester sovent a costat. Qu'ei un talhèr de qui's va hèr dab l'ajuda de l'ATSEM

Consinhas :

Vos soviètz de çò qu'avèvatz hèr lo darrèr còp dab las ficas d'identitat ? Qui me pòt explicar ? Vam tornar hèr la medisha causa mes dab d'autes animaues.

Mejanas e Granas seccions

Collectiu

recèrca

15 min

Debanar :

Los grans que van crear un imagièr gigant dans los imatges deus animaues colorats peus petits pendent temps de talhèrs de composicions plasticas. Que'us calerà pegar l'imatge sus ua pagina e escrèver en devath en escritura estacada lo petit nom de l'animau. Qu'aurèi hica los modèles au tablèu.

Consinhas :

Prenetz ua pagina blanca e pegatz dessus l'imatge de l'animau qu'avetz causit. En devath que'vs va caler escrèver en estacat lo petit nom de l'animau

Mesa en commun amassa

Collectiu

institucionalizacion

5 min

Debanar :

Au canton d'arregropament, los petits e van amuishar las darrèras ficas d'identitat que vau hicar sus las paretas tà que sian vistas peus autes mainats e peus pairs. Puish los grans e van amuishar las paginas que vam tornar díser amassa abans d'ac hicar au tablèu.

Consinhas :

Amuisha la toa pagina e explica aus autes çò qu'as hèit / escrit.

Conclusions / De rectificar

Qu'èi abut causidas a hèr pr'amor d'un emplèc deu temps cambiat per las sortidas escolàrias. Qu'èi causit de tirar aquesta sedença pr'amor deu manca de concentracion e de l'exigència tròp grana d'un tau tribalh. Aquesta sedença que demanda temps e concentracion. Qu'ei un projècte a tribalhar sus mantuas sedenças. N'an pas enquèra tots vist los nenés deus animaues ni los desplaçaments. Qu'èi donc causit de sonque⁴⁴ tribalhar sus las arrelacions de minjaire / minjat deus animaues. Qu'avem tribalhat amassa sus « qui minja qui ». Aquestas arrelacions que semblan plan compresas quitament si ei drin reductor pr'amor de la diversitat deus aliments.

Objectius de sedença

Nocionaus : conéisher manifestacions de la vita deus animaus e las arreligar dab granas fonccions : nutricion
Metodologics : adaptar lo son gèste au materiau, exprimir-se, conéisher lo vocabulari deus animaus.

15 min

Materiau

Ficas au tablèu, futres blu e arroi, jòc de memòri

Compètencias lengatgièras

Conéisher lo vocabulari deus animaus : lo petit nom, e ço de qui minjan. Saber explicar. Saber arreconéisher los animaus e trobar en tot díser qui ei minjaire o minjat.

Prerequisits

Lo lexic vist pendent la sedença purmèra, saber arreligar, jòc de memòri
 Aquesta sedença que's pòt har en talhèr d'arcuelh

Petitas seccions

Grop

recèrca

10 min

Debanar :

Dab lo jòc de memòri constuit dab los imatges estudiats deus animaus, los petits que van tribalhar en petits grops suu principe deu memòri en tot explicar que la tòca n'ei pas d'arretrobar lo medish imatge mes l'imatge de ço qui minja o de qui lo minja. Que cau amiar chic a chic la nocion de relacions alimentarias puish après en cycle 2 de cadena alimentaria.

Consinhas :

Vam jogar au memòri mes ne va pas caler trobar lo medish animau ! Que va caler trobar l'animau qu'ac minja o qu'ei minjat. Espiatz. Lo limac. Qu'ei de tirar lo de qui minja lo limac. Qui minja lo limac ? Que'vs brembatz ? Plan qu'ei lohariçon ! Que'm cau trobar lo hariçon. Qu'ei un talhèr tà tribalhar dab l'ATSEM

Mejanas e granas seccions

Grops

recèrca

10 min

Debanar :

Los escolans que tornan préner las huelhas deu tablèu e que las hican cap e cap dab la relacion minjaire/minjat. Que cau entornejar de blu l'animau minjat e d'arroi l'animau minjaire.

Que vau pegar sus la paret los imatges cap e cap e que van arreligar dab hius pegats los imatges tà hèr véder las relacions alimentarias.

Consinhas :

Que cau aparejar los imatges en responér a Qui minja qui ?
 Que cau entornejar de blu lo de qui ei minjat e d'arroi lo de qui minja l'aute.
 Vam hicar hius entre los animaus de qui's minjan. Atencion ! Que pòt i aver mantuns hius !

Mesa en commun

Collectiu | institucionalizacion

5 min

Debanar :

Amassa, que vam tornar díser los petits noms deus animaus, las loas caracteristicas e explicar aus petits ço qu'arrepresentan los hius.

Conclusions / De rectificar

N'avevam pas abut lo temps de fabricar las cartetas e sustot de tribalhar dessus, pr'amor deu cambiament de l'emplèc deu temps de qui n'a pas permetut de tornar parlar deus animaus en classa sancèra. Per contra, si èi la possibilitat de tornar dens aquesta classa, qu'èi com projecte de tornar tribalhar sus aquestas arrelacions : dab los petits sus animaus mei coneguts, dab mensh de cartetas, dab los mejans dab animaus coneguts 45 quauques insèctes e dab los grans dab sonque las cartetas deus insèctes.
 Que serà un bona faïçon de tornar préner lo vocabulari e fixà'u.

5

Avaloracion

Descobèrta deu monde

Objectius de sedença

Nocionaus : conèisher manifestacions de la vita deus animaues e las arreligar dab granas fonccions : creishença, nutricion, locomocion, reproduccion
Metodologics : adaptar lo son gèste au materiau, exprimir-se, conèisher lo vocabulari deus animaues.

15 min

Materiau

Pas nat (las afichas que son estruchadas)

Compètencias lengatgièras

Conèisher lo vocabulari deus animaues : lo petit nom, los desplaçaments, los ueus o petits, las caracteristicas. Saber descrìver e hèr arreconèisher aus autes.

Prerequesits

Lo lexic vist pendent la sequéncia

Avaloracion orau

Collectiu | institucionalizacion

15 min

Debanar :

Que vau hèr un purmèr exercici en pausar questions. Per exemple :

« Que vòli, que vivi la nuèit, que minji murguetas e que poni ueus. Qui soi ? »

Après un torn dab tots los animaues citats (en privilegiar l'interogacion deus de qui n'an lo mei besonhs e tanben los mei petits), que tornar començar mes que son los escolans un per un de qui disen la devinalha.

La tòca qu'ei de tornar emplegar lo vocabulari mes sustot de préner lo temps de formular fresas sancèras. Importància de las granas a tornar díser las fresas dab la bona formulacion e repetir los mainats.

L'avaloracion qu'ei importanta e basat suu vocabulari mes en mairau ne's pòt pas sonque hèr a l'orau.

Conclusions / A rectificar

Tà avalorar, que m'aurè calut ua sedença de mei. Qu'èi donc hèr la causida d'avalorar a l'orau. Qu'avem hèit granas aficas tots amassa. En seguir, los grans qu'an descopat los dessenhhs hèits deus insèctes e qu'an tribalhat en grop tà hèr correspóner los imatges (aficas en anèxes). A cada còp, qu'avem tribalhat suu vocabulari en tornar díser l'insècte minjaire e l'insècte minjat. Qu'avem pegat los insèctes e las aficas. Tot qu'estè legit aus petits e mejans.

Qu'èi vist quauques mainats préner las comandas de las operacions e d'autes deishar hèr los autes. Que seré plan de hèr tribalhar tots los mainats individuaument sus dus o tres parellhs d'insèctes.

III°/ Resultas de tribalh

A la debuta de la mea reflexion, que pausèi com ipotèsi de tribalh qu'ei en tot utilizar l'imatge com supòrt d'interaccion que lo regent e va enriquesir lo lexic deus escolans de mairau e donc va desvelopar las loas capacitats de comunicar.

La mea problematica qu'èra donc :

“En qué l'imatge permet de desvelopar lo lengatge au cicle 1 d'ua classa bilingüa ?”

En mairau, l'escota soleta n'ei pas mei bona faïçon de comprèner un messatge. L'ajuda d'imatges qu'ei necessària tà desbrombar la barralha de la lenga. De mei, l'imatge fixe que necessita mei de temps e de concentracion tà tot comprèner. L'imatge animat de la cultura de uei lo dia e lors messatges que son pro clars e viste comprés.

Lo men estagi de mairau que's debanè a l'escòla bilingüa de Plasença deu Gèrs dens la classa de Eva CIBIN-CASSAGNET.

Qu'avoï dus nivèus :

- mairau lo diluns / dijaus maitin e lo dimarç / divès au vrèspe
- CP – CE1 lo diluns / dijaus au vrèspe e lo dimarç / divès maitin

Los mairaus qu'èran dètz-e-sèt : dus en petita seccion, cinc en mejana seccion e dètz en grana seccion.

L'estagi que's passè pendent un periòde complicat pr'amor deu flaquèr deus eslhèves abans las vacances e pr'amor de las mantuas sortidasjà previstas per las collègas.

Qu'èi donc pergut quauquas òras de tribalh sus la mea sequéncia pr'amor de non pas aver la classa sancèra. Qu'avèvi tanben previst duas setmanas e fin finala qu'èm a ua setmana en mairau.

Au nivèu de la sequéncia, qu'avèvi tròp previst e qu'èi avut d'ajustar cada dia tà demorar au còs de la mea problematica de memòri.

Qu'aprengoi que cada leçon e demanda drin de temps tà que sia apresada e compreguda.

Los ritmes deus mainats qe son de préner en compte e los ensenhaments de l'IUFM que son d'ajustar a cada mainat e cada situacion. N'existeish pas ua classa perfèita de qui foncciona de plan tostemps pendent vint minutas ! Lo mestier que demanda d'éster vigilant e reactiv, d'escotar los escolans e d'adaptar-se, sustot en mairau !

Dens un purmèr temps, la mea ipotèsi èra que l'imatge tirat d'un dessenh animat romançat e pòt èster problematica dens la vision qu'an los dròlles de la foncion de nutricion. Fin finala, n'an pas interpretat los jòcs coma la realitat. Que podem pensar qu'an tan la costuma de véder causas atau que saben hèr la diferéncia entre l'esperit d'un dessenh animat e la realitat de la natura.

Dens lo dusau temps, las relacions entre petits animaús ne poden pas èster totas conegudas. La manca deu vocabulari animalèr que pòt èster tanben un travader dens l'expression de la soa idea. E aquíu, qu'apareish lo documentari, dab fotos. La mea ipotèsi èra que los imatges anavan ajudar a la presa de paraula deus escolans. Aquèra ipotèsi qu'èra simpla de verificar pr'amor en mairau ne saben pas legir donc ne poden pas trobar solets las informacions dens los libes. Quan èi contat las istuèras de la nutricion n'aven pas tot comprés e qu'èi normau pr'amor de la manca de lexic. Qu'èi vist las diferéncias hòrtas entre los de qui avèvan cercat dens los libes d'imatges las responsas e los de qui avèvan sonque escotat. Los purmèrs qu'avèvan las ideas claras e un hèish de destalhs a hèr partatjar dab los autes. Lo lors dessenh qu'èran hornits e curiosament qu'an tanben servit d'ajuda a la compreson aus de qui n'avèvan pas hèit aqueth tribalh. De mei, pendent la mesa en comun, los de qui n'avèvan pas totas las informacions de qui calèva, que s'an ajudat deus imatges presentats au tablèu tà participar e ne son pas demorats boca barrada ! Que podem donc pensar qu'en mairau los imatges qu'ajudan de plan la presa de paraula e l'ahida.

De mei, que volèvi arribar a la conclusion que l'imatge animat qu'èi entrat dens las costumas deus petits e que comprenen pro vist l'accion, lo lòc e lo temps dab ua progression animada. Tà jo, los imatges fixes qu'ajudan a la memorizacion de la cronologia.

Lo jòc de hicar dens l'òrdi los imatges de l'istuèra qu'èra plan interessant. L'avem hèit dus còps : après l'istuèra legida e après lo dessenh animat. Lo purmèr còp, los escolans qu'an podut hicar dens l'òrdi los imatges claus (de sabèr : l'entrada dens lo causau, la recèrca de las volamarias, e la mort deus insèctes pr'amor deu poson.). Los imatges extrèitas d'episòdis mensh marcants n'arrivavan pas a trobar la loa plaça dens la cronologia.

Après lo dessenh animat, qu'an hicat tots los imatges dens lo plan bon òrdi shens enganar-se, quitament los de Mejana Seccion ! Que podem aquíu concludir que los imatges animats ajudan los petits a mei comprèner las istuèras e a brembar-se de l'òrdi deus episòdis. Mes

tanben, los imatges animats e permeten d'aver ua discussion interessante pendent la mesa en òrdi pr'amor que veden causas en mei, que poden estancar-se sur detalhs e atau véder causas que los imatges animats ne permeten pas de véder pr'amor de la rapiditat de l'encadenament. D'aulhors, n'ei pas possible de demandar a un mainat (tanpòc a un adulte) ua descripcion d'imatge animat atau shens visuau, que'ns cau obligatòriament hèr un estanc tà que tot e sia analizat.

Enfin, que volèvi arriuar a la conclusion que dab un jòc de cartetas fabricat amassa, lo vocabulari qu'ei de mei bon fixat e que los imatges ajudan a l'aprentissatge de las sciéncias quitament shens manipulacion vertadèra. N'avem pas avut lo temps de crear un jòc de cartetas pr'amor deu temps brac de l'estagi e de totas las sortidas de qui m'an empachat d'aver los mainats a plen temps. Qu'avèvi totun preparat granas cartas deus animaues tà amuishar de lonh. Qu'èi perpausat un jòc d'arreperatge dens l'espaci : las cartas qu'èran estujadas de pertot dens la classa e que las calèva arretrobar en tot díser lo petit nom de l'animaue e l'endret on èra la carta. Qu'èi podut constatar que los imatges an ajudat l'entrada dens lo jòc pr'amor quauques uns èran visibles. Qu'èi tanben constatat que la manca de lexic a amiat los mainats a deishar de costat las cartas dab un animaue deu quau n'avèvan pas lo petit nom. A trucas de jogar qu'an memorizat quauques mots mes n'èri pas hèra contenta de la resulta finau.

Qu'avèm hèit ua afica dab los animaues, los sons petits noms e las arrelacions entre èths mes qu'èra a la fin de l'estagi e que'm soi apercebut d'ua grana mauescaduda : a despart de tres mainats, los mots èran totaument desconeguts. Me soi donc pausat un hèish de questions : èra la manca de temps ? Los jòcs de qui n'èran pas benparats ? L'enveja e la motivacion de qui s'èran escapats a la fin ? Lo flaquèr ? Jo ?

Que'm cau tornar sus un punt abans d'explicar lo perqué. Pendent l'estagi, èi avut petitons hèra ligats a la loa regenta. La men venguda n'èra pas forçadament ua bona navèra tad èths. Be l'èi comprés pro vist ! N'an pas hèit esforç e m'an sovent dit « ne comprenem pas çò que ditz, ne parlas pas com Regenta ». Lo men gran arregret d'aqueth purmèr estagi en responsabilitat qu'èra la mea tròp grana sensibilitat de qui m'a honhat a tornar passar au francés tròp sovent ! Los escolans que's trufavan de jo pr'amor la loa regenta qu'a lo quite parlar. Mes fin finala, pendent la realisacion de l'afica, que m'an balhat lo vocabulari en francés e non pas en occitan !

Pr'amor deu concors, ne soi pas tornada a l'escòla mes qu'èi totun pausat la question a la regenta de çò qu'avèvan arretengut. La regenta qu'èra estomagada de las meas maishantas conclusions e que m'a contat la soa tornada. Los petits qu'an passat lo dia a li contar las duas setmanas, çò qu'avèvan après, l'istùera, lo dessenh animat, etc. A despart de quauques mots complicats com « pregadiu » per exemple, qu'avèvan tot arretengut e qu'an explicat las arrelacions de « qui minja qui » shens nat chepic ! Pòdi donc pensar que los imatges an ajudat la compreson, la memorizacion e tanben l'enveja de partatjar las conèishenças dab l'exterior mercès au supòrt de l'aficatge de qui èra (e ei enqüera) dens lo corredor !

A la fin de l'estagi, las meas conclusions n'èran donc pas bonas. Que calèva aver drin de distaàncias tà poder comprèner tot çò de qui's jogava dens un estagi atau : que sia l'afectiu, lo temps d'aprèner e sustot d'arreténguer totas las informacions e sustot l'enjòc deus aprentissatges en mairau ! Los petits qu'an un hòrt besonh de comunicar aus autes e sustot au monde de l'exterior. Lo tornar de qui èi avut coma regenta de la classa n'èra pas lo vertadièr. Que m'aurè calut prèner los escolans un per un tà hèr un bilanç personau au nivèu de la loa adquisicion mes lo temps que m'a mancat.

Lo bilanç qu'ei totun positiu au nivèu deus supòrts visuaus mes que caleré tà un tribalh atau passar au mensh ua annada dab ua reflexion mei pregonna sus la mesa en plaça d'un univers visuau dinamic que permetere de miar tot un dispositiu de recèrca mei ahornit sus efèits deus supòrts visuaus bilingües en mairau tà ajudar a la creacion d'òbras culturaus ligadas aus besonhs deus mainats e de la nosta cultura.

Conclusion generau

Que i a mantuas activitats de realizar en classa bilingüa de mairau. Après avèr tribalhat tots los aspèctes deu filmòt, lo vocabulari ciblat,... las meas conclusions sus la mea problematica qu'auràn besonh de las resultas d'ua avaloracion somativa. Dens l'aprentissatge de duas lengas, la lenga deu país e la lenga regionala, lo passatge de l'ua a l'auta e pòt èster de mau hèr. La mea ipotèsi de despart èra que l'imatge que constitueish ua ajuda fundamentala per la mestresa de la duas lengas. Tà observar l'eficacitat de l'imatge, que podem imaginar ua situacion de classa on los escolans bilingües e contarèn aus monolingües l'istuèra en occitan. Aqueths escolans n'aurèn pas jamei entenut a parlar occitan e ne serèn pas acostumats a la musicalitat de la lenga. Dab cartetas illustradas, veirem si los monolingües e comprenen l'episòdi de Ma tèrra tant aimada.

Sus la classa de bilingüa, que serà possible de véder si las tòcas e son complidas dab activitats plan pensadas.

Dens totas las situacions de classa, que que sia la problematica, ne cau pas jamei desbrombar l'importància deu regent : escotar las produccions oralas, arreprener las estructures non aquesidas, hèr tornar díser peus dròlles, verificar los aquesits e fin finala tostemps tornar ajustar lo lexic e la sintaxi.

L'imatge qu'ei plan segur ua ajuda e quasi ua obligacion en mairau mes tot lo tribalh e depen deu regent. Un bon imatge shens tribalh plan amiat n'aurà pas jamei d'efèit positiu e un bon tribalh shens imatge e pòt èster miat per un regent competent ! Qu'ei donc hèra complicat de pausar conclusions aquíu suu men tribalh de començanta estagiària.

Tà accabar, las meas conclusions sus aqueth tèma que m'an impausat ua reflexion mei pregon : que cau que lo mitan de l'occitan e sia tostemps actiu en matèria de creacion de supòrts visuaus bilingües culturaus. Ne podem pas nos accontentar d'arrevirar causas desconnectadas de la nosta cultura regionau mes perpausar mejans de comunicacion de qui amuishan aus mainats que l'occitan ei viu e dens ua dinamica tornada de cap tau futur dens lo quau e van jogar un arròtle magèr de « locutor-transmetor ».

BIBLIOGRAFIA

LIBES E ARTICLES :

- ASSOCIATION GERMAINE TORTEL (2003). *Se construire par les langages dès l'école maternelle*. INRP
- BIROT, S. (2010). *Apprendre à parler français en Petite Section pour des enfants non francophones en éducation prioritaire* – RAR Bourzwiller – Mulhouse
- BON, C. & CHAUVEL, D. (2004). *Images et langage en maternelle*. Paris : REZ
- BOYER, H. & GARDY, P. (2001). *Dix siècles d'usages et d'images de l'occitan, des troubadours à l'internet*.
- BRILLON G. (1992) *J'observe les insectes*. Paris : DELAGRAVE
- CARLE, E. (1977). *La coccinelle mal lunée*. MIJADE
- DELAFONT, A. (1996). *Des images à parler, à lire, à écrire*. Lille : CRDP Nord Pas-de-Calais
- DELAUNAY, A. (1973). *Pédagogie de l'école maternelle – principes et pratique. TOME 2*. Paris : BPFN
- ESCUDE, P. & JANIN, P. (2010). *Le point sur l'intercompréhension, clé du plurilinguisme*. Paris : CLE International
- FAURY, G. (2002). *50 activités pour comprendre les images à l'école maternelle*. Toulouse : CRDP Midi-Pyrénées e CRDP Tarn e Garonne : SCEREN
- FLOUTAR, A. (2008). *50 activités en occitan gascon*. Toulouse : CRDP Midi-Pyrénées
- LAVIT, J.-L. & PAMBRUN, T. (2004). *Des contes pour les langues : Alisadas - 7 contes tà prabar en occitan*. Toulouse : CRDP Midi-Pyrénées
- LIETTI, A. (1981). *Pour une éducation bilingue*. Paris : PBP
- LO FUSTEC, B. & DUPUIS J. – traduction : DUBARRY B. (1996). *Las aventuras de Glòbi e Basili*. Hautes-Pyrénées : Sauta-Prat
- Ministère de l'Éducation nationale, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche. (2006). *Le langage à l'école maternelle - Textes de référence / Documents d'accompagnement des programmes* – CNDP
- NAGATA T. (2005). *Les petites bêtes de Tatsu Nagata*. SEUIL JEUNESSE
- RONJAT, J. (1913). *Le développement du langage observé chez l'enfant bilingue*. Paris : CHAMPION

- Revues LA CLASSE maternelle n° 135 et 136
- TAVERNIER, R. (2005) *Découvrir le monde vivant*, Livre de l'élève et guide de l'enseignant, BORDAS
- UNSTEAD, S. (2005) *Mon livre animé des petites bêtes*, Toulouse : EDITIONS MILAN
- VIALON, V. (2002). *Images et apprentissages – Le discours de l'image en didactique des langues*. Paris : L'Harmattan

RESSORÇAS ELECTRONICAS :

SITIS INTERNET

- Projècte Euro-mania sous la direction de ESCUDE, P. <http://www.euro-mania.eu/>
- Siti d'accompanyament pedagógic de la sèria « Ma petite planète chérie », SCEREN, CNDP-CRDP, <http://mapetiteplanetecherie.crdp-lyon.fr/enseignantspreamble.php>
- Siti SCEREN, France 5 e Educacion nacionau dab ressorças televisualas, <http://www.lesite.tv/index.cfm?videothèque/0678.0000.00-ma-petite-planete-cherie>
- Siti deus programmas de l'escòla mairau, http://www.education.gouv.fr/bo/2008/hs3/programme_maternelle.html
- Siti d'exercicis de francés o matematicas dab las TICE, http://www.pépit.be/exercices/maternelle/mathematique/compter_serie2/page.html
- Portau nacionau d'informacions e de ressorsas deu ministèri de l'educacion nacionala, <http://eduscol.education.fr/pid23523-cid48415/langage.html>
- Siti d'activitats de sciéncias, <http://www.lamap.fr/>

DVD

- ASSOCIATION CONTA'M & FOLIMAGE (2012). *Ma tèrra tant aimada, partida 1*
- DERUELLO, R. & LOUX, M. & BARRAUD, C. (2004). *Des images à l'école maternelle*. SCÉRÉN [CNDP]
- PIGE PRODUCTIONS (2010). *J'apprends avec deux langues / Apreni ambe doas lengas*. C.R.O.M

ANNÈXES

ANNÈX 1 : Transcripcion de l'episòdi « La volamaria e lo pucilhon »

Gaston :

De qué hès Colina ?

Colina :

Qu'ac vedes, que'm passi botas magicas.

Gaston :

Botas magicas aquò ?? mes que son las deu casau.

Colina :

E vòs jogar ? Espia, hè-t'i dab jo !

Gaston :

B'ei tròp dròlle !!

Colina :

Que quò !

Colina :

E un, e dus, e tres... e haut !

Gaston :

Be volam !

Jèp !

Colina :

N'i compreni pas mei arren !

Zinà :

Aquò es de bòtas magicas, es tot.

Planvenguts a l'òrt de las catarinetas, pichonets

Gaston :

Lo casau de las volamarias !

Colina :

Mes on son ?

Zinà :

E ben ! Anatz las quèrre

Colina :

Que quò, anem

Gaston :

Eh ! Aquiu, aquiu, Colina, eh !

Colina :

Vòs arríder, que son pucilhons eths ! Hè hè!

Gaston :

Ah bon ?!

Colina :

Be son hèras devath las huelhas. Eurk !

Gaston :

Oh ! N'ei pas beròi-beròi, non !

Colina :

Bon que vau cercar un dequerò ta'us ataisar , jo.

Gaston :

Ah ! Be son las volamarias !

Colina :

Tè ! Tè! Aquiu qu'ac avetz...! que vatz tots crebar !

« ouf » que va, que'us èi avuts

Gaston :

Quiò, mes qu'as tuat las volamarias, b'ei de dòu totun...

Praubinas !

Oh me que n'i a un de viu !

Colina :

Tè ! mes, mes, ne hè pas mei arren !

Zinà :

E òc, per de que los piusons s'abituàn als poisons...

Se ditz que venon resistents

Agachatz, pas pus res los arresta

Gaston :

Be crei dab lo ton poson qu'as hèit ua asolada. Las volamarias que son mortas !

Colina :

Zinà, qué poish har ?

Zinà :

L'equilibri es romput. Sens catarinetas, los piusons s'en van poder cigalejar.

Colina :

Que'n caleré har tornar d'autas.

Zinà :

Ben, anam ensajar.

Gaston e Colina :

Quiò ! Aquí que son !

Gaston :

Visca las volamarias !

Gaston e Colina

Visca las volamarias ! Ha ha ha !

Zinà :

Quand las catarinetas tòrnan, los piousons se fan manjar, lor nombre redusís e doncas l'equilibri es tornat.

Gaston :

Urosament, qu'èra temps, non ?

Zinà :

Lo problèma es que sèm pas cap segur que demòren. Agachatz nòstre ortonel polit, per exemple, es enrodat d'espacis grands de culturas sus quales escampan de quantitas bèlas d'insecticid per tuar los parasits e a l'encòp totes los autres insèctes.

N'i a pro paraulas d'aranha !

.ANNÈX 2 : Cançon de l'episòdi :

Ma catarineta sus mon det
Dobrís tas alas per ieu
Ma catarineta, sul punhet
Diga-me quant as de puntets

N'ai onze o nau, tot nòus
E n'ai cinc o sèt, plan nets
Quan me'n vau a la caça me cal èstre bèla,
Siái una catarineta

Ai un gròs problèma dins mon orton
Qu'i a un fum de piousons afamats
Vòli pas d'un òrt pichon artificial
De catarinetas vòli lèu dins mon cèl.

LAS VOLAMARIAS E LOS PUCILHONS

Dens la crampa, la mair qu'a estupat la lutz mes lo Gaston ne voù pas dromir. Dens lo son petit pijama jaune, qu'espia a la sòr. Chepicat que'u demanda :

De qué hès Colina ?

Colina qu'ei la grana sòr deu Gaston. Qu'ei deu peu ros e deus grans uelhs vèrds maliciós. Qu'ei era de qui a tostemps ideas de las bonas.

- **Qu'ac vedes, que'm passi bòtas magicas.**

Gaston que se n'arrid

- **Bòtas magicas aquò ?? mes que son las deu casau.**

Vertat, la Colina que's passa las bòtas de cauchó verdas deu casau !! Pèth de castanha ! Si mamà e ved aquò !

- **E vòs jogar ? Ce'u demanda la Colina. Espia, hè-t'i dab jo !**

En medish temps, la Colina que's hica a saltar suu lheit !

B'ei tròp dròlle !! Maishanta idea o pas, lo Gaston qu'ei tot urós de poder enqüèra partir a l'aventura dab la sòr. Que sauta suu lheit de la Colina, que'u pren la man e un, e dus, e tres...e haut !

Dens un gran saut de conilh, los mainats e que son partits per delà los limits de la crampa. La Colina e lo Gaston que sautan, que sautan coma si volavan tot dus au-dessús de planas e camps, per dessus los arbós e los arrius. B'ei lonh, l'ostau deus dròlles ! Las bòtas magicas de la Colina que son comas las deu becut deu conte deu petit Pocet que contava la mamà abans de dromir !

E haut ! Un darrèr saut e qu'atterreishen dens un casalet. Mes la Colina ne compren pas : aqueste matin n'èran pas bòtas magicas ! Qu'èra ua peguejada tau hrair. Be i a quauquarren d'estrane per aquíu !

Còp sec, los mainats qu'entenèn un arríder. Qu'ei la Zinà ! La vieilha amiga de la familha ! Qu'ei venguda tanben ! Zinà qu'ei ua aranha petita de ueit patas primas e esberrida com tot. Qu'a tostemps un bonet suu cap ! Que conta aus dròlles abans d'anar au lheit, istuèras deu monde sancèr ! Vertat qu'a viatjat la Zinà !

- **Aqueras que son bòtas magicas, qu'ac ei tot, ce ditz la Zinà. E tiò, b'ei drin magica tanben la nosta aranha petita ! Planvenguts a l'òrt de las catarinetas, pichonets**

LO CASAU DE LAS VOLAMARIAS ! WAW...

- **Mes on son ? Ce demanda la Colina**

E Zinà que respon :

- **E ben ! Anatz cercar-las**
- **Que tiò, anem !**

E comença un gran jòc aus estujòus dab las volamarias. Dens lo casau, que i a rosèrs de pertot e devath las huelhas, lo Gaston qu'a trobat quauqu'arren :

- **Eh ! Aquiu, aquíu, Colina, eh !**

La Colina que s'apressa e que tròba un pucilhon ! Mes çò qu'ei « un pucilhon » ?

Un pucilhon, qu'ei un insecte petit-petit de sheis patas e tot negre. Que minja las plantas shens s'estancar Un apetit de gigant !

Berk ! La Colina n'aima pas los pucilhons ! Que hèn crevar las ròsas beròjas deu casau !

Que ditz :

- **Bon que vau cercar un dequerò ta'us ataisar , jo.**

Que s'en va dens la cabana a utís. Lo Gaston qu'espia lo pucilhon. Còp sec, ua volamaria que's pausa sus la branca deu rosèr e que comença de minjar tots los pucilhons. Glop, glop, glop, un, puish dus, tres, quate, cinc,... Enquèra un aute ! Miam miam ! Qu'ei l'òra de minjar e totas las volamarias qu'arrivan tà disnar !

E la Colina qu'arriva dab l'insecticida e pschit pschit pschit que vaporiza poson de pertot ! B'ei contenta que'us a tots avuts !

- **Oh Colina ! Ce ditz lo Gaston, qu'as tuat totas las volamarias !**

Mes que demora un pucilhon devath ua huelha. Que s'èra gahat ua viragàs contre lo poson ! Colina que pulveriza enquèra, enquèra e pschit, pschit, pschit mes ne hè pas mei arren ! La Zinà qu'ac a tot vist e qu'explica aus dròlles que las volamarias que's moreishen mes los pucilhons, eths, que vaden resistents. L'equilibre qu'ei copat.

Alavetz la Colina qu'a ua idea : Que'n caleré har tornar d'autas.

Zinà que coneish d'autas volamarias, que's bota a shiular e còp sec ua banda de volamarias qu'arriban au casau tà salvar los rosèrs ! Glop, glop, glop, un, puish dus, tres, quate, cinc,... Enquèra un aute ! Miam miam ! Qu'ei l'òra de minjar e totas las volamarias qu'arrivan tà disnar ! Lo casau qu'ei sauvat !

Quan las volamarias e tornan, los pucilhons que's hèn minjar, lo lor nombre que reduseish e l'equilibri qu'ei tornat. Lo problèma ei que n'èm pas cap segurs que demòren. Los casalets que son sovent enrodats d'espacis grans de culturas. Hens los camps, los paisans que hican un hèish d'insecticidas per tuar los parasits e tots los autes insèctes comas las volamarias !

Alavetz, tu qu'as escotat la mea istuèra, qué pensas que'ns cau hèr tà salvar los casaus e las volamarias ?

MINJAIRE / MINJAT

LA VOLAMARIA :

Las antenas que seveishen tà trobar la viòca. Tots los coleoptèras qu'an elitras. La volamari que'us a plen de cera. Las elitras que son alas espessas de que'us emparan. Las alas de darrèr que son plegadas devath l'abdomen. Cada pata qu'a arpas petitas tà aver ua mei bona presa. La volamaria que ha ueus. Que minjan los pucilhons

LO PUCILHON :

Sheis patas, antenas. Que drom l'ivèrn e que's desvelha a la prima. Qu'ei un parasit de qui's neureish de la saba de las plantas. Que viu dab las hromigas de qu'ac van tira la lèit e protegir.

LO HARIÇON

Que caça la nuèit. Que minja insectes, limacs, vèrmis e camparòus. Que's hè un nisèr dab brancas e huelhas. A la naishença que son nuds, shens espias. Tot l'ivèrn que drom : se ditz qu'ivèrna. Quan e senteish un dangèr, que's rotla en bòla.

LO LIMAC

Que minja la fruta, salada, èrba e camparòus. Que viu dens los prats. Que sorteish quan e plau. En ivèrn que drom en devath de la tèrra dens la soa cresca. Que pon ueus dens la tèrra. N'i a pas ni mascle ni hémia, que's ditz que son ermafrodits. N'a pas d'òs, qu'ei tot moth. Que's muda en serpentejar

LA HROMIGA

Que viu en colonia dens la hromiguèra. La maison qu'ei devath la tèrra. Qu'e i a la mair, sordats e un hèish d'obrèrs. La mair que pon ueus. Las hromigas que tribalhan tostemps. Qu'eslhèvan pucilhons e qu'ac tiran la lèit. Las antenas que serveishen tà tocar mes tanben a sentir. Las hromigas que tuan las presa dab poson.

Qu'atacan amassa presas de las granas com los pregadius.

LO PREGADIU

Las patas de davant qu'an picas e crochets tà gahar las presas. Las granas que son las hèmias. Los mascles que son petitons. Los pregadius que volen. Que minjan petits insectes com los griths o los bernat-pudents. Que pon ueus.

LO BOHON

Que minja lo talòs. Que crusa galerias devath la tèrra. Que viven solets. Que hèn nenès : que son mamifèrès. Ne vèd pas gran causa, qu'ei casi òrb.

LO TALÒS

N'a pas de pata, ni uelhs, ni òs, ni paumons. Que serpenteja. Qu'a peus microscopics de seda tà gahà's per avançar. Que minja bacterias e plantas. Com lo limac qu'ei ermafrodita. Que crusa galerias dens la tèrra.

L'ARANHA

Que minja insectes com la mosca. Que l'ac gaha dab la soa tela. Que viu pertot, dehòrra e dehens la maison. Que pon ueus. L'aranha qu'a 8 patas e 8 uelhs. Qu'injecta dens la soa presa poson de qu'ac torna vadèr liquide pr'amor l'aranha ne minja pas las soas presas, qu'ac bèu !

LA MOSCA

Qu'ei un insecte dab gans uelhs. Que vola. Que la podem véder de pertot. Que minja sucre dab la trompa. Que pon mantuns ueus.

LA CAVÈCA

La cavèca que minja petits animaús com la murgueta. La cavèca que viu dens los traucs deus arbos deu bòsc. Que drom lo dia e que caça la nuèit pr'amor que vèd de plan la nuèit. Que pon ueus. Qu'as plumas.

LA MURGUETA

Qu'ei un arroganhaire. Qu'a ua grana coa. Que hè nenés, qu'ei un mamifere. Qu'a paur de tot e que viu sustot la nuèit. Que minja de tot : papèr, cerealas,... Qu'a quate patas. Que viu dens los camps e los bòscs.

LA GRAULHA

Que viu dens e hòra de l'aiga. Que's muda en tot sautar o nadar. Que minja petits insectes com lo mosquit. A la prima que pon un hèish d'ueus. En tot créisher que cambia de fòrma. Quan cantan, se ditz que coacan. Daubuas que viven dens los arbos.

LO MOSQUIT

Los mosquits que son petits insectes de qui volan. Quan son petits que viven dens l'aiga puish après que viven dens l'aire. Que minjan sucre e sang. Que pon ueus e sovent que drom l'ivèrn.

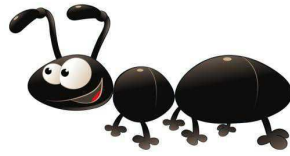
ANNÈX 7 : Cartas de mots :

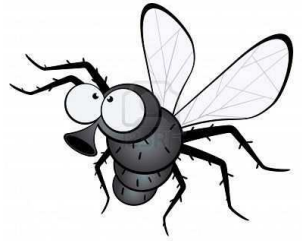
La cavèca
La cavèca

La graulha
La graulha

La hromiga
La hromiga

La mosca
La mosca

L'ariçon
L'ariçon

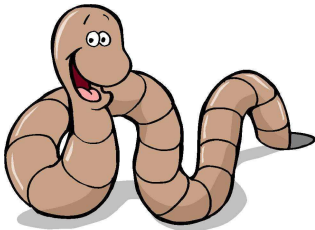
L'aranha
L'aranha

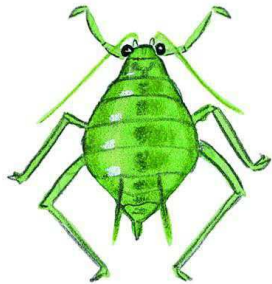
La volamaria
La volamaria

La murgueta
La murgueta

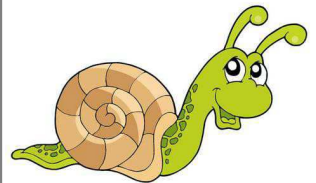
Lo talòs
Lo talòs

Lo pucilhon
Lo pucilhon

Lo pregadiu
Lo pregadiu

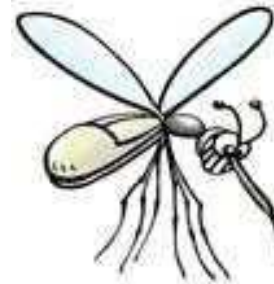
Lo limac
Lo limac

Lo grith
Lo grith

Lo bohon
Lo bohon

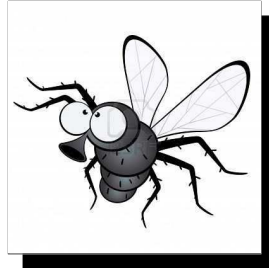

Lo mosquit
Lo mosquit

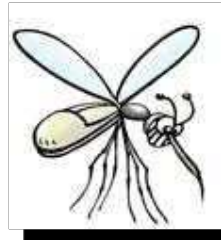
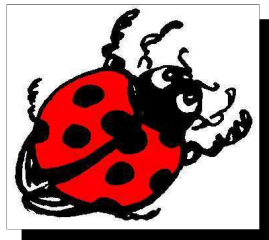
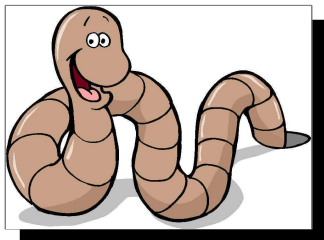

L'èrba
L'èrba

Cartas tà trobar Zinà

Cartas tà trobar la volamaria

Cartas tà trobar Colina e Gaston

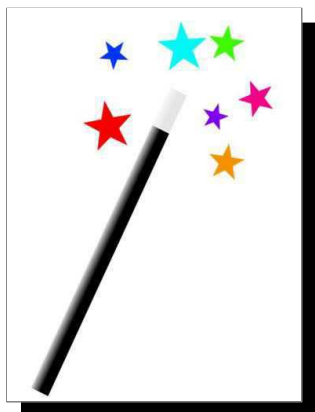

Cartas de lòcs

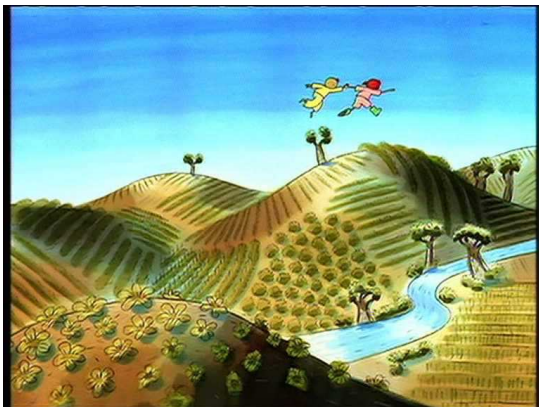

Cartas d'objèctes

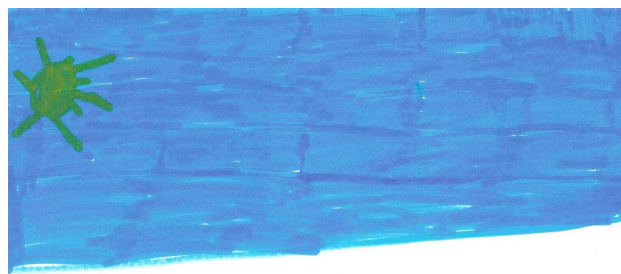
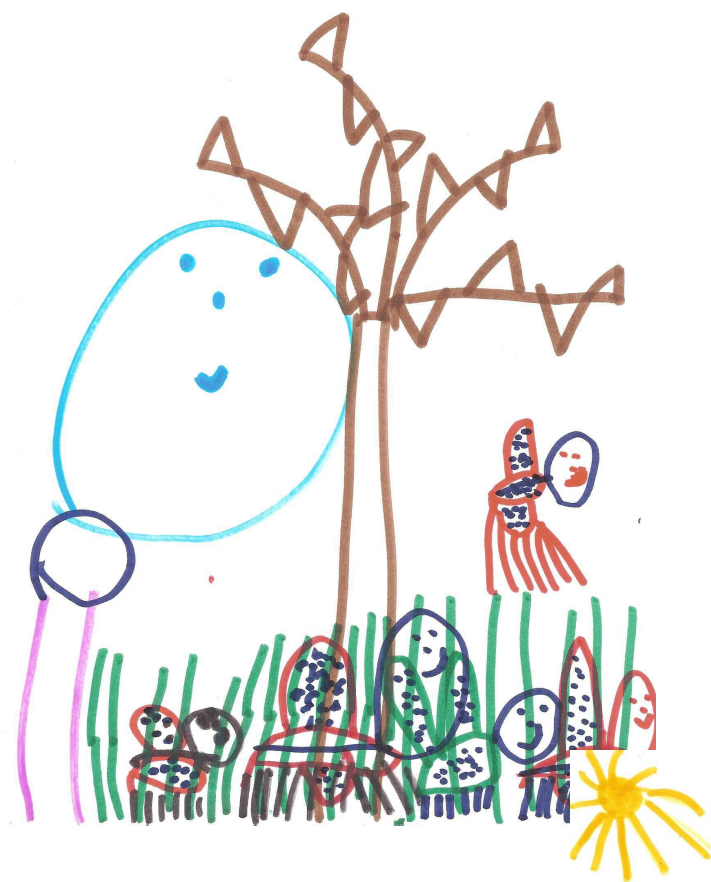
Cronologia

ANNÈX 9 : Quauquas realisations de la sedença 2 de lenga

Gaston e las maria-vidaus

Lo monde de Colina

Lo monde de las volunarias e de Colina

ANNÈX 10 : Quauquas realisations de la sedença 1 de descobèrta deu monde

La hormiga, granas suu camin, que torna tà casa. Que hè ueus. Un arbo. Ludovic, Grana seccion

Ua cavèca, dens lo son arbo. Que guarda los sons ueus. Que minja talòs e murguetas. Que i a tanben ua volamaria e un limac. Luça, Grana seccion

Ua mariavidau que hè ueus e qui minja pucilhons Leana, Grana seccion

Un bohon que bèu aiga e que hè nenès. Que hè tanben traucs dens la tèrra Nòria, Grana seccion

